

AKCINĖ BENDROVĖ „LIETUVOS DUJOS“

Juridinių asmenų registras, kodas 120059523, PVM mokėtojo kodas LT200595219
Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, tel. (8 5) 236 0210, faks. (8 5) 236 0200, el. p. ld@lietuvosdujos.lt, http://www.dujos.lt
Atsiskaitomoji sąskaita (IBAN): LT67 7044 0600 0164 3818, SWIFT (BIC): CBVILT2X, AB SEB bankas

Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos pr. 23
LT-08105 Vilnius

2011-03-24

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Lietuvos dujos“ generalinis direktorius Viktoras Valentukevičius ir generalinio direktoriaus pavaduotoja-vyriausioji finansininkė Giedrė Glinskienė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Lietuvos dujos“ 2010 m. konsoliduotosios ir bendrovės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Lietuvos dujos“ ir konsoliduotąjį įmonių grupės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės ir bendra konsoliduotųjų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų aprašymu.

Generalinis direktorius

Viktoras Valentukevičius

Generalinio direktoriaus pavaduotoja -vyriausioji finansininkė

Giedrė Glinskienė

AB „LIETUVOS DUJOS“

**2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS PARENGTOS PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Lietuvos dujos“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateiktų AB „Lietuvos dujos“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau - Bendrovė), ir konsoliduotųjų AB „Lietuvos dujos“ ir dukterinės bendrovės UAB „Palangos perlas“ (toliau - Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2010 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos, susijusios 2010 m. pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingų apskaitos metodų santrauka bei kita aiškinamoji informacija), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė - apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, remiantis atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pagrįstą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus nuomonei pagrįsti.

Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Grupės ir Bendrovės 2010 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2010 m. konsoliduotąjį metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2010 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003
Prezidentas

Auditas buvo baigtas 2011 m. kovo 3 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė		
		2010 m. gruodžio 31 d.	2009 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.	2009 m. gruodžio 31 d.	
TURTAS						
A.		2.368.608	2.290.965	2.370.194	2.292.578	
I.	Ilgalaikis nematerialusis turtas	4	3.867	3.917	3.852	3.896
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	5	2.364.718	2.287.000	2.357.138	2.277.897
II.1.	Žemė		183	183	183	183
II.2.	Pastatai ir statiniai		2.034.892	2.046.025	2.027.808	2.039.464
II.2.1.	Pastatai		89.492	84.536	82.408	77.975
II.2.2.	Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai		1.239.810	1.257.982	1.239.810	1.257.982
II.2.3.	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai		680.072	692.380	680.072	692.380
II.2.4.	Kiti pastatai ir statiniai		25.518	11.127	25.518	11.127
II.3.	Mašinos ir įrengimai		260.264	94.131	260.264	94.131
II.4.	Transporto priemonės		15.562	15.001	15.467	14.990
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		33.062	30.627	32.726	30.338
II.6.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas		3.519	3.892	3.519	3.892
II.7.	Nebaigta statyba		17.236	97.141	17.171	94.899
III.	Ilgalaikis finansinis turtas		23	48	9.204	10.785
III.1.	Investicijos į dukterines įmones	1, 6	-	-	9.181	10.737
III.2.	Ilgalaikės gautinos sumos	7	23	48	23	48
B.			340.977	260.217	338.742	257.231
I.	Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		47.623	44.402	47.600	44.391
I.1.	Atsargos	8	47.307	44.226	47.294	44.215
I.1.1.	Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos		5.422	4.177	5.421	4.176
I.1.2.	Prekės, skirtos perparduoti (įskaitant gamtines dujas)		41.885	40.049	41.873	40.039
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai		316	176	306	176
II.	Gautinos sumos	9	174.288	128.029	174.265	127.668
II.1.	Iš pirkėjų gautinos sumos		170.283	126.757	170.281	126.722
II.2.	Kitos gautinos sumos		4.005	1.272	3.984	946
III.	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		2.494	-	2.494	-
IV.	Kitas trumpalaikis turtas	10	2.036	22.958	-	21.016
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	114.536	64.828	114.383	64.156
Turto iš viso			2.709.585	2.551.182	2.708.936	2.549.809

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos (tęsinys)

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2010 m. gruodžio 31 d.	2009 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.	2009 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C. Nuosavas kapitalas		2.079.578	1.991.184	2.078.611	1.989.996
I. Įstatinis kapitalas	1	469.068	469.068	469.068	469.068
II. Rezervai	12	1.452.130	1.369.370	1.449.828	1.366.977
II.1. Privalomasis rezervas		31.114	26.372	30.922	26.180
II.2. Kiti rezervai		1.421.016	1.342.998	1.418.906	1.340.797
III. Nepaskirstytasis pelnas		158.380	152.746	159.715	153.951
D. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		630.007	559.998	630.325	559.813
I. Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		356.189	358.577	356.569	358.964
I.1. Ilgalaikės finansinės skolos	13	4.288	6.432	4.288	6.432
I.2. Dotacijos (atidėtosios pajamos)	14	177.842	171.871	177.842	171.871
I.3. Ilgalaikės išmokos darbuotojams	15	9.097	7.283	9.097	7.283
I.4. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	20	164.962	172.991	165.342	173.378
II. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		273.818	201.421	273.756	200.849
II.1. Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	13	2.144	2.144	2.144	2.144
II.2. Prekybos skolos	16	206.006	145.112	205.992	144.592
II.3. Gauti išankstiniai apmokėjimai		12.203	9.760	12.199	9.755
II.4. Pelno mokesčio įsipareigojimas		-	2.853	-	2.853
II.5. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		10.227	7.273	10.193	7.237
II.6. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	17	43.238	34.279	43.228	34.268
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		2.709.585	2.551.182	2.708.936	2.549.809

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2011 m. kovo 3 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2011 m. kovo 3 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009m.
I. Pajamos		1.751.629	1.270.521	1.750.831	1.269.695
I.1. Pardavimo pajamos	3	1.746.758	1.264.308	1.745.959	1.263.482
I.2. Kitos veiklos pajamos	18	4.871	6.213	4.872	6.213
II. Sąnaudos		(1.605.432)	(1.153.439)	(1.602.746)	(1.152.346)
II.1. Gamtinių dujų pirkimo sąnaudos		(1.343.124)	(901.078)	(1.343.124)	(901.078)
II.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	4, 5	(98.988)	(97.741)	(98.712)	(97.491)
II.3. Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(99.687)	(96.083)	(99.303)	(95.610)
II.4. Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(33.129)	(29.752)	(33.119)	(29.750)
II.5. Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(11.528)	(11.810)	(11.437)	(11.740)
II.6. Kitos sąnaudos		(18.976)	(16.975)	(17.051)	(16.677)
III. Veiklos pelnas		146.197	117.082	148.085	117.349
IV. Finansinė veikla	19	2.733	3.000	1.059	2.664
IV.1. Pajamos		3.180	3.620	3.088	3.284
IV.2. Sąnaudos		(447)	(620)	(2.029)	(620)
V. Pelnas prieš apmokestinimą		148.930	120.082	149.144	120.013
VI. Pelno mokestis	20	10.564	(25.307)	10.571	(25.166)
VI.1. Ataskaitinių metų pelno mokestis		2.535	(35.646)	2.535	(35.646)
VI.2. Atidėtas pelno mokestis		8.029	10.339	8.036	10.480
VII. Grynas pelnas		159.494	94.775	159.715	94.847
Pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai (litais)	21	0,34	0,20		

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2011 m. kovo 3 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2011 m. kovo 3 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrujų pajamų ataskaitos

	Pastaba	Grupė		Bendrovė	
		2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
I. Grynasis pelnas		159.494	94.775	159.715	94.847
II. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo pokytis dėl pelno mokesčio tarifo pasikeitimo	20	-	59.104	-	59.104
III. Visos bendrosios pajamos		<u>159.494</u>	<u>153.879</u>	<u>159.715</u>	<u>153.951</u>

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2011 m. kovo 3 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2011 m. kovo 3 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Ažuonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

<u>Grupė</u>	<u>Pastabos</u>	<u>Įstatinis kapitalas</u>	<u>Privalomasis rezervas</u>	<u>Kiti rezervai</u>	<u>Nepaskirstytasis pelnas</u>	<u>Iš viso</u>
2009 m. sausio 1 d. likutis		469.068	23.160	1.388.615	1.462	1.882.305
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	3.212	-	(3.212)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	16.100	(16.100)	-
Akcininkų sprendimu pervesta į nepaskirstytąjį pelną		-	-	(61.717)	61.717	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(45.000)	(45.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	153.879	153.879
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	94.775	94.775
<i>Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo pokytis dėl pelno mokesčio tarifo pasikeitimo</i>	20	-	-	-	59.104	59.104
2009 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	26.372	1.342.998	152.746	1.991.184
Pervesta į privalomąjį rezervą	12	-	4.742	-	(4.742)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	78.109	(78.109)	-
Pervesta iš kitų rezervų dukterinės įmonės nuostoliui padengti		-	-	(91)	91	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(71.100)	(71.100)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	159.494	159.494
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	159.494	159.494
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	31.114	1.421.016	158.380	2.079.578

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2011 m. kovo 3 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2011 m. kovo 3 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

<u>Bendrovė</u>	<u>Pastabos</u>	<u>Istatinis kapitalas</u>	<u>Privalomasis rezervas</u>	<u>Kiti rezervai</u>	<u>Nepaskirstytasis pelnas</u>	<u>Iš viso</u>
2009 m. sausio 1 d. likutis		469.068	22.983	1.386.695	2.299	1.881.045
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	3.197	-	(3.197)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	15.819	(15.819)	-
Akcininkų sprendimu pervesta į nepaskirstytąjį pelną		-	-	(61.717)	61.717	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(45.000)	(45.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	153.951	153.951
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	94.847	94.847
<i>Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo pokytis dėl pelno mokesčio tarifo pasikeitimo</i>	20	-	-	-	59.104	59.104
2009 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	26.180	1.340.797	153.951	1.989.996
Pervesta į privalomąjį rezervą	12	-	4.742	-	(4.742)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	78.109	(78.109)	-
Patvirtinti dividendai	22	-	-	-	(71.100)	(71.100)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	159.715	159.715
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	159.715	159.715
2010 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	30.922	1.418.906	159.715	2.078.611

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2011 m. kovo 3 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2011 m. kovo 3 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

P pinigų srautų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
I. Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
I.1. Grynasis pelnas		159.494	94.775	159.715	94.847
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:					
I.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	4, 5	98.988	97.741	98.712	97.491
I.3. Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinių iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostolis (pelnas)		118	(18)	113	(18)
I.4. Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinių sumų ir atsargų vertės sumažėjimo nuostoliai		1.957	940	1.984	940
I.5. Pelno mokesčio sąnaudos		(10.564)	25.307	(10.571)	25.166
I.6. Palūkanų (pajamos)		(992)	(1.756)	(906)	(1.419)
I.7. Palūkanų sąnaudos		447	619	447	619
I.8. Valiutų kursų pasikeitimo nuostoliai (pelnas)		5	(1)	5	(1)
I.9. Investicinių vienetų vertės pokyčio (pajamos)		(868)	-	(862)	-
I.10. Dotacijų (atidėtujų pajamų) (amortizacija)		(4.076)	(4.002)	(4.076)	(4.002)
I.11. Ilgalaikių išmokų darbuotojams sąnaudos ir sukauptų pajamų pokytis		(4.226)	5.169	(4.227)	5.169
		240.283	218.774	240.334	218.792
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
I.12. Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas		(3.149)	13.912	(3.147)	13.907
I.13. Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(38.023)	5.012	(38.051)	5.052
I.14. Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		75	(16)	(221)	295
I.15. Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)	23	53.215	(46.407)	53.721	(46.415)
I.16. Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas		28.006	7.961	28.010	7.957
I.17. (Sumokėtas) pelno mokestis		(14.810)	(25.401)	(14.810)	(25.401)
		25.314	(44.939)	25.502	(44.605)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		265.597	173.835	265.836	174.187
II. Investicinės veiklos pinigų srautai					
II.1. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	23	(170.806)	(128.381)	(170.502)	(126.679)
II.2. Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		151	139	151	138
II.3. Investicinių vienetų, laikomų prekybai, pardavimas (įsigijimas)	10	22.041	(21.016)	22.341	(21.016)
II.4. Atgautos ilgalaikės suteiktos paskolos ir gautinos sumos		25	17	25	17
II.5. Terminuotų indėlių sumažėjimas		212	2.157	-	-
II.6. Gautos palūkanos		969	1.284	883	947
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(147.408)	(145.800)	(147.102)	(146.593)

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
III. Finansinės veiklos pinigų srautai					
III.1. Dividendų (išmokėjimas)		(71.062)	(45.022)	(71.062)	(45.022)
III.2. Paskolų (grąžinimas)	13	(2.144)	(2.144)	(2.144)	(2.144)
III.3. Gautos dotacijos		4.777	376	4.777	376
III.4. (Sumokėtos) palūkanos		(471)	(643)	(471)	(643)
III.5. Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai		419	-	393	-
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		(68.481)	(47.433)	(68.507)	(47.433)
IV. Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)					
		49.708	(19.398)	50.227	(19.839)
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje					
		64.828	84.226	64.156	83.995
VI. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje					
		114.536	64.828	114.383	64.156

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2011 m. kovo 3 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2011 m. kovo 3 d.</u>

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Lietuvos dujos“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

Aguonų g. 24,
LT – 03212, Vilnius,
Lietuva.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas ir tiekimas. Bendrovė įregistruota 1990 m. lapkričio 23 d. Bendrovės akcijos yra kotiruojamos vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius, Oficialiajame prekybos sąraše.

2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
„E.ON Ruhrgas International“ GmbH	182.534.384	38,9
OAO „Gazprom“	173.847.696	37,1
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija *	83.030.367	17,7
Kiti akcininkai	29.655.807	6,3
	469.068.254	100,0

* 2010 m. gegužės 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 584 valstybei priklausantis AB „Lietuvos dujos“ akcijų paketas patikėjimo teise perduotas valdyti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai. Iki nurodytos datos akcijų paketą, priklausantį valstybei, valdė VĮ Valstybės turto fondas.

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, yra paprastosios vardinės ir 2010 m. bei 2009 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Bendrovę sudaro valdymo ir dujų perdavimo centras ir 5 filialai.

Grupę sudaro AB „Lietuvos dujos“ ir jos dukterinė įmonė UAB „Palangos perlas“ (toliau - Grupė). UAB „Palangos perlas“ duomenys 2010 m. gruodžio 31 d.:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)	Įstatinis kapitalas	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	Nuosavas kapitalas	Pagrindinė veikla
UAB „Palangos perlas“	Gintaro g. 36, Palanga	100	9.704	(205)	11.801	Viešbučių ir viešojo maitinimo paslaugos

2010 m. vidutinis Grupės ir Bendrovės darbuotojų skaičius atitinkamai buvo 1.750 ir 1.727 (2009 m. – 1.787 ir 1.761 atitinkamai).

AB „Lietuvos dujos“ veiklą reglamentuoja 2007 m. kovo 20 d. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas Nr. X-1054. Šis įstatymas reikalauja atskirti Bendrovės veiklos rūšių (perdavimo, skirstymo, tiekimo) apskaitą. Bendrovė tvarko apskaitą pagal įstatymo reikalavimus. Bendrovės veiklos segmentai yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas, tiekimas ir kita veikla (3 pastaba).

Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos. Licencijas išduoda bei licencijuojamos veiklos priežiūrą vykdo Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau - VKEKK). Bendrovei suteiktos gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo licencijos.

Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo paslaugų kainos vartotojams yra reguliuojamos. Reguluojamų kainų viršutinės ribas nustato VKEKK.

Bendrovės vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2011 m. kovo 3 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, taikyti rengiant Grupės ir Bendrovės 2010 m. finansines ataskaitas yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos sąjungoje (toliau – ES).

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir TFAAK aiškinimų taikymas

2010 m. įsigaliojo ir buvo pirmą kartą pritaikyti šie standartai, esamų standartų pakeitimai ir Tarptautinio finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (toliau – TFAAK) aiškinimai:

3 TFAS „Verslo jungimai“ ir 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ pakeitimai

Dėl 3 TFAS pakeitimų reikšmingai keičiasi verslo jungimų, įvykusių po šių pakeitimų įsigaliojimo datos, apskaita. Keičiasi mažumos dalies vertinimas, sandorio sudarymo išlaidų apskaita, neapibrėžto užmokesčio pradinis pripažinimas ir vėlesnis vertinimas bei etapais įvykdytų verslo jungimų apskaita. Šie pakeitimai turės įtakos finansinės būklės ataskaitose pripažinti prestižo sumai, laikotarpiu, kuriame įvyko verslo jungimas, finansiniams rezultatams ir vėlesnių laikotarpių finansiniams rezultatams.

27 TAS pakeitimai reikalauja nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimą (neprarandant kontrolės) apskaityti kaip nuosavo kapitalo sandorį. Taigi, tokie sandoriai nedidina prestižo ar pelno ar nuostolių sumų. Taip pat buvo pakeista dukterinės įmonės patiriamų nuostolių apskaita bei apskaita kontrolės praradimo dukterinėje įmonėje atveju.

3 TFAS ir 27 TAS pasikeitimai taikomi perspektyviai. Jie neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės skaičiams 2010 m. finansinėse ataskaitose, nes 2010 m. Grupėje nebuvo verslo įsigijimų, dukterinių įmonių kontrolės praradimų ar sandorių su mažumos akcininkais.

18 TFAAK aiškinimas „Turto perdavimas iš klientų“

Šis aiškinimas nurodo kaip įmonė turi apskaityti sutartis, pagal kurias gauna iš kliento ilgalaikį materialųjį turta, kurį turi naudoti tam klientui prie tinklo prijungti arba nuolatiniam priėjimui prie savo prekių ar paslaugų suteikti. Grupės ir Bendrovės vadovybės nuomone, iki 2010 m. taikyta prijungimo įmokų apskaitos politika neprieštarauja 18 TFAAK aiškinimo nuostatoms, todėl jo įgyvendinimas neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Kiti

Kiti 2010 m. pirmą kartą pritaikyti standartai, esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturėjo atitinkamų sandorių ir straipsnių finansinėse ataskaitose:

- 2 TFAS „Mokėjimas akcijomis“ pakeitimas
- 39 TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ pakeitimas – „Elementai, kurių riziką galima drausti“
- 12 TFAAK aiškinimas „Paslaugų koncesijų sutartys“
- 17 TFAAK aiškinimas „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“
- TFAS patobulinimai (išleisti 2008 ir 2009 m. ir įsigalioję 2010 m. sausio 1 d.).

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Grupė ir Bendrovė nepritaikė anksčiau laiko šių TFAS ir TFAAK aiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2011 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

Šis pakeitimas koreguoja atskleidimo reikalavimus kai kuriais finansinio turto perdavimo atvejais. Grupė ir Bendrovė nemano, kad pakeitimas turės kokios nors įtakos jos konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, nes ji neturi tokio pobūdžio perdavimų.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

9 TFAS „Finansinės priemonės“ (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).

9 TFAS ilgainiui pakeis 39 TAS. Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (toliau – TASV) išleido pirmąsias dvi šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka bei reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio standarto taikymo įtakos.

12 TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2012 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).

Šis pakeitimas įveda prielaidą, kad investicinio turto balansinė vertė bus paprastai atgaunama jį parduodant, ir taip praktiškai išsprendžia problemą, kylančią įmonėms, vertinančioms atidėtą mokestį, susijusį su investiciniu turtu, apskaitomu taikant tikrosios vertės modelį, kai reikia nustatyti, ar įmonė atgaus šio turto balansinę vertę jį naudodama, ar jį parduodama. Šio standarto pakeitimai neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2011 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šie pakeitimai supaprastino susijusios šalies apibrėžimą, padarė jo reikšmę aiškesne ir panaikino apibrėžimo nenuoseklumus. Jie taip pat supaprastino kai kuriuos atskleidimo reikalavimus valstybės valdomoms įmonėms. Šių pakeitimų pritaikymas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams, tačiau gali turėti įtakos susijusių šalių atskleidimui.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeitimas – „Išleistų teisių klasifikavimas“ (įsigalioja nuo ar po 2010 m. vasario 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šiame pakeitime finansinio įsipareigojimo apibrėžimas pakeistas taip, kad neapimtų tam tikrų teisių, pasirinkimo sandorių ar garantijų. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams, nes Grupė ir Bendrovė neturi tokių priemonių.

TFAS patobulinimai

2010 m. gegužės mėn. TASV išleido jungtinį standartų pakeitimų dokumentą. Šie pakeitimai įsigalioja metais, prasidedančiais 2010 m. liepos 1 d. arba 2011 m. sausio 1 d. ar vėliau. Dėl žemiau aprašytų pokyčių gali atsirasti pasikeitimų Grupės ir Bendrovės apskaitos politikoje, tačiau jie neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams:

- 3 TFAS „Verslo jungimai“;
- 7 TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“;
- 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“;
- 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“;
- 13 TFAAK „Klientų lojalumo programos“.

14 TFAAK aiškinimo „19 TAS. Nustatytų išmokų turto apribojimas, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2011 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šis pakeitimas patikslina iš anksto sumokėtų ateities įmokų apskaitą, kai yra minimalaus finansavimo reikalavimai. 14 TFAAK aiškinimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė ir Bendrovė neturi nustatytų išmokų turto.

19 TFAAK aiškinimas „Finansinių įsipareigojimų apmokėjimas nuosavybės priemonėmis“ (įsigalioja nuo ar po 2010 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šis aiškinimas nurodo, kaip turi būti apskaitomas finansinių įsipareigojimų apmokėjimas nuosavybės priemonėmis. Kadangi Grupė ir Bendrovė neturi tokių sandorių, 19 TFAAK aiškinimas neturės įtakos finansinėms ataskaitoms.

Visi aukščiau paminėti nauji TFAS ir TFAAK bei jų pakeitimai bus taikomi tada, kai įsigalios ir bus priimti ES.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2. Finansinių ataskaitų valiuta

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kiekvieną dieną nustato Lietuvos bankas.

2.3. Konsolidavimo principai

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima AB „Lietuvos dujos“ ir jos dukterinę įmonę. Paprastai įmonė yra kontroliuojama, kai Grupei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 procentų balsavimo teises suteikiančio akcinio kapitalo, ir (ar) kai ji gali kontroliuoti finansinę ir įprastinę veiklą ir taip gauti naudos iš šios įmonės veiklos.

Įsigytoms įmonėms apskaityti taikomas pirkimo metodas. Bendrovė įsigytą identifikuojamą kitos įmonės turtą ir įsipareigojimus įsigijimo dieną įvertina tikrąja verte. Skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto tikrosios vertės įsigijimo dieną laikomas prestižu (neigiamu prestižu). Teigiamas prestižas finansinėse ataskaitose pateikiamas įsigijimo savikaina, įvertinus jo vertės sumažėjimo nuostolius. Neigiamas prestižas iš karto pripažįstamas pajamomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose su konsoliduojamomis dukterinėmis įmonėmis susijęs prestižas parodomas nematerialiojo turto dalyje.

Vertės sumažėjimo vertinimo tikslais verslo susijungimų metu įsigytas prestižas įsigijimo dieną yra priskiriamas tiems Grupės pinigų generuojantiems vienetams, kurie, kaip tikimasi, turės naudos iš susijungimo, nepriklausomai ar kitas turtas ir įsipareigojimai yra priskirti šiems vienetams.

Per metus įsigytos arba parduotos įmonės yra įtraukiamos į konsoliduotąsias finansines ataskaitas nuo įsigijimo datos arba iki pardavimo datos. Konsoliduojant eliminuojami visi įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai bei nerealizuotas pelnas ir nuostoliai.

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos yra parengtos taikant vienodus apskaitos principus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis. Atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose investicijos į dukterines įmones yra apskaitomos taikant savikainos metodą.

2.4. Nematerialusis turtas

Grupės ir Bendrovės nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką (4 metai). Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Nematerialųjį turtą daugiausia sudaro Grupės ir Bendrovės veikloje naudojama programinė įranga ir licencijos.

Grupė ir Bendrovė neturi nematerialiojo turto su neribotu tarnavimo laikotarpiu.

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Tokia įsigijimo vertė apima dalies ilgalaikio materialiojo turto pakeitimo sąnaudas, kai tokios sąnaudos yra patiriamos ir yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Atitinkamai, kai atliekamas reikšmingas remontas, išlaidos apskaitomos finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikio materialiojo turto pakeitimas, kai yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos apskaitomos kaip patirtas pelnas arba nuostoliai.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, apskaitoje nurašoma jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas, vertės padidėjimai ar sumažėjimai, o bet kokios perleidimo pajamos ar išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Pastatai	25 - 60 metų
Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metai
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metai
Mašinos ir įrengimai	5 - 20 metų
Kiti pastatai ir statiniai	18 - 19 metų
Transporto priemonės	6 - 8 metai
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	4 - 9 metai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 9 metai

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialųjį turtą.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertės bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskačiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas nepradėtas naudoti.

Grupė ir Bendrovė įvertina ilgalaikio materialiojo turto vertę, kai tik yra požymių, kad minėto turto vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai tik įvertinami.

2.6. Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas“ Grupės ir Bendrovės finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, investicijas, laikomas iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir galimą parduoti finansinį turtą. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo išlaidas.

Finansinis turtas vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, priskiriamas turtas, laikomas prekybai, t.y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Grupė ir Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinė finansinė priemonė su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuria neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra apskaitomos suteikto atlygio tikrąja verte. Trumpalaikės gautinos sumos po pirminio pripažinimo yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas, kai yra požymių, kad gautinų sumų vertė gali būti sumažėjusi, tada balansinė gautinų sumų vertė yra mažinama naudojant vertės sumažėjimų sąskaitą. Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgaunamos.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas – tai neišvestinė finansinė priemonė, galima parduoti, kuri nepriskiriama nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos keitimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol Grupė ir Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti nuosavybėje, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.7. Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajam šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė ir Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra susijusi. Grupės ir Bendrovės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintoju, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas kaip pelnas arba nuostoliai.

2.8. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargos, kurias sudaro gamtinės dujos vamzdynuose ir saugykloje, likusios metų pabaigoje, bei kitos atsargos, yra apskaitomos žemesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį, o likusių atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje, banko sąskaitose ir pinigai kelyje. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

2.10. Finansinės skolos

Finansinės skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius.

Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos dieną pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

2.11. Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo kriterijus atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai, yra kapitalizuojamos kaip atitinkamo turto įsigijimo savikainos dalis. Kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolinimosi išlaidos apima palūkanas ir kitas su lėšų skolinimosi patirtas išlaidas. Grupės ir Bendrovės pasirinkimu, tikslinės paskolos užbaigus tikslinės paskirties turto statybą/įsigijimą netampa bendrosioms, todėl susijusios skolinimosi išlaidos toliau nekapitalizuojamos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.12. Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Dotacijos, gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Dotacijos, susijusios su turtu, suma finansinėse ataskaitose pripažįstama pajamomis per turto, susijusio su šia dotacija, nusidėvėjimo laikotarpį ir pelno (nuostolių) ataskaitoje įtraukiama į kitos veiklos pajamų straipsnį.

Vartotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Bendrovės dujų sistemos apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Ne panaudotas dotacijos likutis rodomas finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Dotacijos (atidėtosios pajamos)“.

2.13. Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Nustatytų išmokų planas – išėtinės išmokos

Pagal kolektyvinės sutarties nuostatas kiekvienam iš Bendrovės išeinančiam darbuotojui, sulaukusiam pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė išmoka. Išmokos darbuotojams yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi būsimų mokėjimų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Minėtų išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, naudojant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Ilgalaikio įsipareigojimo darbuotojams dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Anksčiau suteiktų paslaugų savikaina pripažįstama sąnaudomis tiesiogiai proporcingomis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Bet koks pelnas ar nuostoliai atsiradę dėl įsipareigojimo sumažinimo ir / ar įvykdymo pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstami iš karto.

Kitos ilgalaikės išmokos darbuotojams

Bendrovė moka išmokas darbuotojams už ilgalaikį darbo stažą Bendrovėje. Ilgalaikis įsipareigojimas darbuotojų išmokoms yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartine verte finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.14. Pelno mokestis

Grupės bendrovės apmokestinamos atskirai, nepriklausomai nuo bendrų Grupės rezultatų. Pelno mokestis skaičiuojamas nuo einamųjų metų pelno, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2009 m. buvo 20 proc. Nuo 2010 m. sausio 1 d. neribotam terminui nustatytas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiui, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės ataskaitos datą.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.14. Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek yra tikimasi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio turto nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio turto dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Pereinant prie TFAS Grupė ir Bendrovė finansinėse ataskaitose perkainoto ilgalaikio materialaus turto vertę pripažino menama savikaina. Kadangi turto, vertinamo menama savikaina, mokestinė bazė pereinant prie TFAS liko įsigijimo savikaina (arba suma, paremta įsigijimo savikaina), dėl atlikto perkainojimo susidarė laikinieji skirtumai, susieti su apskaitytais atidėtojo mokesčio įsipareigojimais. Po perėjimo prie TFAS esant poreikiui atidėtąjį mokestį perskaičiuoti (pvz., dėl mokesčių tarifo pasikeitimo ar turto pagrindimo mokesčių tikslais), Grupė ir Bendrovė šį pasikeitimą apskaito bendrųjų pajamų ataskaitoje. Atidėtojo mokesčio kitų sudedamųjų elementų perskaičiavimo rezultatai, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris buvo perkainotas menamąja savikaina, yra apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.15. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ar Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimų pajamos apskaitomos atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo nebuitiniams vartotojams pripažįstamos kas mėnesį, remiantis jų pateiktais ir Bendrovės patikrintais matavimo prietaisų parodymais (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos kas mėnesį, remiantis jų pateiktais matavimo prietaisų parodymais ir atliktais įvertintų neatitikimų tarp deklaruotų ir suvartotų dujų kiekių koregavimais.

2.16. Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinių ataskaitų sudarymo dienai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal atskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.17. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Kai paaiškėja, kad Grupė ir Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar beviltiškoms priskirtų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kitas turtas

Grupės ir Bendrovės kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.18. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Grupė ir Bendrovė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą (2.5 pastaba ir 5 pastaba), atidėtojo pelno mokesčio turtą (2.14 pastaba ir 20 pastaba), ilgalaikes išmokas darbuotojams (2.13 pastaba ir 15 pastaba), pajamų iš buitinių vartotojų kaupimus (2.15 pastaba) bei vertės sumažėjimo įvertinimus: ilgalaikiam materialiajam turtui (2.5 pastaba ir 5 pastaba), investicijoms į dukterines įmones – tik Bendrovė (1 pastaba ir 6 pastaba), gautinoms sumoms (2.6 pastaba, 7 pastaba ir 9 pastaba), atsargoms (2.8 pastaba ir 8 pastaba). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas. Grupės ir Bendrovės vadovybė nesitiki jokių reikšmingų pokyčių priimtuose sprendimuose ir vertinimuose, liečiančiuose Grupės ir Bendrovės veiklą, ateinančiais vieneriais finansiniais metais.

Atsiradus ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymiams, atliekamas ilgalaikio turto vertės įvertinimas, remiantis integruotos Bendrovės pinigų srautais. Sprendimas atskirti Bendrovės veiklas pagal ES 3-iojo energetikos paketo reikalavimus galėtų turėti neigiamą poveikį atskirų bendrovių turto vertei, jei ateityje nebus pakankamai teigiamų poslinkių gerinant reguliavimo aplinką.

2.19. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.20. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.21. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja būtent tokio užskaitymo.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

3 Informacija pagal segmentus

Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama atsižvelgiant į valstybės reguliuojamoms veikloms nustatytus norminių aktų reikalavimus. Grupė ir Bendrovė išskyrė veiklos segmentus pagal norminių aktų reikalavimus. Grupė ir Bendrovė naudoja tuos pačius apskaitos principus tiek segmentų apskaitai, tiek Grupės ir Bendrovės finansinei apskaitai.

Grupė ir Bendrovė turi šiuos tris pagrindinius veiklos segmentus: gamtinių dujų perdavimą, skirstymą, tiekimą, taip pat - kitos veiklos segmentą:

- Perdavimas - gamtinių dujų transportavimas magistraliniu dujotiekiu. Perdavimo veiklai taip pat priskiriamas gamtinių dujų tranzitas į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį;
- Skirstymas - gamtinių dujų transportavimas skirstomuoju dujotiekiu;
- Tiekimas - gamtinių dujų pardavimas galutiniams vartotojams;
- Kita veikla - kita, su pagrindiniu verslu nesusijusi, veikla.

Grupės veiklos segmentai nėra jungiami, išskyrus gamtinių dujų tiekimą, kuris apima tiekimą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Šie segmentai buvo sujungti, nes jie panašūs pagal savo ekonominius ir kitus požymius.

Grupės informacija pagal segmentus 2010 m. ir 2009 m. yra pateikiama žemiau:

2010 m.	Perdavimas	Skirstymas	Tiekimas	Kita veikla	Iš viso
Pardavimo pajamos	153.579	194.161	1.396.450	2.568	1.746.758
Palūkanų pajamos	38	25	841	88	992
Palūkanų sąnaudos	447	-	-	-	447
Pelnas prieš apmokestinimą	43.534	45.642	60.819	(1.065)	148.930
Pelno mokestis	(23.209)	3.648	8.886	111	(10.564)
Turtas	1.634.195	772.663	292.100	10.627	2.709.585
Įsipareigojimai	232.231	172.943	225.087	(254)	630.007
Kita informacija pagal segmentus					
Ilgalaikio turto įsigijimai	156.412	21.582	188	303	178.485
Nusidėvėjimas ir amortizacija	60.557	36.585	1.366	480	98.988

2009 m.	Perdavimas	Skirstymas	Tiekimas	Kita veikla	Iš viso
Pardavimo pajamos	139.297	169.234	952.933	2.844	1.264.308
Palūkanų pajamos	3	23	1.390	340	1.756
Palūkanų sąnaudos	619	-	-	-	619
Pelnas prieš apmokestinimą	35.946	21.409	60.483	2.244	120.082
Pelno mokestis	7.129	5.860	12.034	284	25.307
Turtas	1.519.909	785.677	232.649	12.947	2.551.182
Įsipareigojimai	223.602	168.203	167.934	259	559.998
Kita informacija pagal segmentus					
Ilgalaikio turto įsigijimai	103.451	33.971	93	2.262	139.777
Nusidėvėjimas ir amortizacija	60.187	35.775	1.320	459	97.741

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje, kur Grupė ir Bendrovė vykdo savo veiklą, išskyrus atsargose apskaitytą gamtinių dujų dalį (8 pastaba).

2010 m. ir 2009 m. Grupė ir Bendrovė virš 99 % pajamų uždirbo iš Lietuvos vartotojų.

2010 m. buvo vienas Grupės pirkėjas (AB „Lietuvos elektrinė“), pajamos iš kurio sudarė virš 10 proc. visų Grupės pajamų – 417.565 tūkst. litų (iš jų perdavimo segmento pajamos sudarė 20.223 tūkst. litų ir tiekimo segmento pajamos sudarė 397.342 tūkst. litų). 2009 m. nebuvo pirkėjų, pajamos iš kurių sudarytų virš 10 proc. visų Grupės pajamų.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikio nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

<u>Grupė</u>	<u>Patentai, licencijos</u>	<u>Programinė įranga</u>	<u>Kitas nematerialusis turtas</u>	<u>Iš viso</u>
Išsigijimo vertė:				
2009 m. sausio 1 d. likutis	3.090	6.069	1.561	10.720
Išsigijimai	882	474	219	1.575
Nurašymai	(50)	(333)	(72)	(455)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	3.922	6.210	1.708	11.840
Išsigijimai	1.009	176	155	1.340
Nurašymai	-	(89)	(125)	(214)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	4.931	6.297	1.738	12.966
Sukaupta amortizacija:				
2009 m. sausio 1 d. likutis	1.433	4.081	1.441	6.955
Amortizacija per metus	635	685	103	1.423
Nurašymai	(50)	(333)	(72)	(455)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	2.018	4.433	1.472	7.923
Amortizacija per metus	758	546	86	1.390
Nurašymai	-	(89)	(125)	(214)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	2.776	4.890	1.433	9.099
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.155	1.407	305	3.867
2009 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	1.904	1.777	236	3.917

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

<u>Bendrovė</u>	<u>Patentai, licencijos</u>	<u>Programinė įranga</u>	<u>Kitas nematerialusis turtas</u>	<u>Iš viso</u>
Įsigijimo vertė:				
2009 m. sausio 1 d. likutis	3.090	6.038	1.561	10.689
Įsigijimai	882	473	219	1.574
Nurašymai	(50)	(333)	(72)	(455)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	3.922	6.178	1.708	11.808
Įsigijimai	1.009	174	155	1.338
Nurašymai	-	(88)	(125)	(213)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	4.931	6.264	1.738	12.933
Sukaupta amortizacija:				
2009 m. sausio 1 d. likutis	1.433	4.077	1.441	6.951
Amortizacija per metus	635	678	103	1.416
Nurašymai	(50)	(333)	(72)	(455)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	2.018	4.422	1.472	7.912
Amortizacija per metus	758	538	86	1.382
Nurašymai	-	(88)	(125)	(213)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	2.776	4.872	1.433	9.081
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.155	1.392	305	3.852
2009 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	1.904	1.756	236	3.896

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2010 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 5.812 tūkst. litų (2009 m. gruodžio 31 d. – 5.559 tūkst. litų), buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

Grupė	Žemė	Pastatai	Skirstomieji		Kiti pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai ir įrenginiai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
			Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	dujotiekiai ir jų įrenginiai							
Įsigijimo vertė:											
2009 m. sausio 1 d. likutis	183	99.242	1.449.148	779.279	12.211	124.746	32.000	93.312	9.638	58.601	2.658.360
Įsigijimai	-	122	-	1.277	-	618	4.911	2.890	785	127.599	138.202
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(71)	-	(154)	(93)	(550)	(1.474)	(1.910)	(221)	-	(4.473)
Perklasifikavimai	-	4.615	35.784	25.215	2.253	17.189	-	3.886	117	(89.059)	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	183	103.908	1.484.932	805.617	14.371	142.003	35.437	98.178	10.319	97.141	2.792.089
Įsigijimai	-	1	-	185	-	2.170	4.904	3.278	768	165.839	177.145
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(122)	(19)	(54)	(15)	(738)	(2.946)	(1.459)	(196)	-	(5.549)
Perklasifikavimai	-	9.817	28.307	11.886	15.104	172.932	-	7.611	87	(245.744)	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	183	113.604	1.513.220	817.634	29.460	316.367	37.395	107.608	10.978	17.236	2.963.685
Sukauptas nusidėvėjimas:											
2009 m. sausio 1 d. likutis	-	12.733	180.766	89.337	2.697	39.932	18.404	60.415	5.322	-	409.606
Nusidėvėjimas per metus	-	3.149	46.184	24.035	639	8.450	3.506	9.045	1.310	-	96.318
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(26)	-	(135)	(80)	(521)	(1.474)	(1.909)	(205)	-	(4.350)
Perklasifikavimai	-	1	-	-	(12)	11	-	-	-	-	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	15.857	226.950	113.237	3.244	47.872	20.436	67.551	6.427	-	501.574
Nusidėvėjimas per metus	-	3.180	46.479	24.352	727	8.920	4.237	8.442	1.261	-	97.598
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(34)	(19)	(27)	(15)	(698)	(2.840)	(1.448)	(195)	-	(5.276)
Perklasifikavimai	-	38	-	-	(14)	9	-	1	(34)	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	19.041	273.410	137.562	3.942	56.103	21.833	74.546	7.459	-	593.896
Vertės sumažėjimas:											
2009 m. sausio 1 d. likutis	-	3.515	-	-	-	-	-	-	-	-	3.515
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	3.515	-	-	-	-	-	-	-	-	3.515
Vertės sumažėjimas	-	1.556	-	-	-	-	-	-	-	-	1.556
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5.071	-	-	-	-	-	-	-	-	5.071
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	183	89.492	1.239.810	680.072	25.518	260.264	15.562	33.062	3.519	17.236	2.364.718
2009 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	183	84.536	1.257.982	692.380	11.127	94.131	15.001	30.627	3.892	97.141	2.287.000

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Skirstomieji		Mašinos ir įrenginiai	Kiti pastatai ir statiniai įrenginiai	Transporto priemonės	Kita		Iš viso	
			Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	dujotiekiai ir jų įrenginiai				įranga, priedaisai ir materialai	Kitas ilgalaikis nebaigta statyba		
Įsigijimo vertė:											
2009 m. sausio 1 d. likutis	183	87.093	1.449.148	779.279	12.211	124.746	31.875	91.936	9.638	58.495	2.644.604
Įsigijimai	-	122	-	1.277	-	618	4.911	2.823	785	125.463	135.999
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(71)	-	(154)	(93)	(550)	(1.474)	(1.896)	(221)	-	(4.459)
Perklasifikavimai	-	4.615	35.784	25.215	2.253	17.189	-	3.886	117	(89.059)	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	183	91.759	1.484.932	805.617	14.371	142.003	35.312	96.749	10.319	94.899	2.776.144
Įsigijimai	-	1	-	185	-	2.170	4.812	3.132	768	165.776	176.844
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(122)	(19)	(54)	(15)	(738)	(2.946)	(1.431)	(196)	-	(5.521)
Perklasifikavimai	-	7.577	28.307	11.886	15.104	172.932	-	7.611	87	(243.504)	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	183	99.215	1.513.220	817.634	29.460	316.367	37.178	106.061	10.978	17.171	2.947.467
Sukauptas nusidėvėjimas:											
2009 m. sausio 1 d. likutis	-	10.804	180.766	89.337	2.697	39.932	18.298	59.352	5.322	-	406.508
Nusidėvėjimas per metus	-	3.005	46.184	24.035	639	8.450	3.498	8.954	1.310	-	96.075
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(26)	-	(135)	(80)	(521)	(1.474)	(1.895)	(205)	-	(4.336)
Perklasifikavimai	-	1	-	-	(12)	11	-	-	-	-	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	13.784	226.950	113.237	3.244	47.872	20.322	66.411	6.427	-	498.247
Nusidėvėjimas per metus	-	3.019	46.479	24.352	727	8.920	4.229	8.343	1.261	-	97.330
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(34)	(19)	(27)	(15)	(698)	(2.840)	(1.420)	(195)	-	(5.248)
Perklasifikavimai	-	38	-	-	(14)	9	-	1	(34)	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	16.807	273.410	137.562	3.942	56.103	21.711	73.335	7.459	-	590.329
Vertės sumažėjimas:											
2009 m. sausio 1 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	183	82.408	1.239.810	680.072	25.518	260.264	15.467	32.726	3.519	17.171	2.357.138
2009 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	183	77.975	1.257.982	692.380	11.127	94.131	14.990	30.338	3.892	94.899	2.277.897

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2010 m. Grupė ilgalaikiam materialiajam turtui dėl dukterinės įmonės UAB „Palangos perlas“ sumažėjusios pastatų atsiperkamosios vertės apskaitė 1.556 tūkst. litų vertės sumažėjimą.

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2010 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo lygi 57.685 tūkst. litų ir 56.771 tūkst. litų (atitinkamai, 48.382 tūkst. litų ir 47.524 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d.), buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama veikloje.

2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto lizingo (finansinės nuomos) būdu.

Grupė ir Bendrovė 2010 m. skolinimosi išlaidų sumų, priskirtinų ilgo parengimo turtui neturėjo, o 2009 m. ilgo parengimo turtui kapitalizuotos sumos buvo nereikšmingos.

Didžiausi Grupės ir Bendrovės nebaigtos statybos objektai 2010 m. gruodžio 31 d.:

Objektas	Grupė	Bendrovė
Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo Jurbarko iki atšakos į Tauragės dujų skirstymo stotį (toliau – DSS) statyba	1.600	1.600
Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo atšakos į Tauragės DSS iki atšakos į Šilutės DSS statyba	3.050	3.050
Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2, atšakos į Klaipėdos DSS-2 ir DSS-2 statyba	2.992	2.992
DSS rekonstrukcija Pajiešmenių k. Pasvalio r.	1.088	1.088
Kiti (įskaitant UAB „Palangos perlas“)	8.506	8.441
2010 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	17.236	17.171

2009 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės nebaigta statyba sudarė atitinkamai 97.141 tūkst. litų ir 94.899 tūkst. litų. Iš šios sumos didžiausia dalis buvo susijusi su kompresorinės dujų stoties statyba Jauniūnuose, Širvintų r. (74.820 tūkst. litų).

6 Investicijos į dukterines įmones

2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas į dukterines įmones sudarė 9.181 tūkst. litų investicija į UAB „Palangos perlas“ (10.737 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d.) (1 pastaba). 2010 m. Bendrovė investicijai į dukterinę įmonę apskaitė vertės sumažėjimą, investicijos vertę sumažindama iki atsiperkamosios vertės. Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas apskaitytas finansinės veiklos sąnaudose (19 pastaba).

7 Ilgalaikės gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
AB „Panevėžio stiklas“ skola	6.373	6.373	6.373	6.373
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	23	48	23	48
	6.396	6.421	6.396	6.421
Atimti: ilgalaikių gautinų sumų vertės sumažėjimas	(6.373)	(6.373)	(6.373)	(6.373)
	23	48	23	48

Iš AB „Panevėžio stiklas“ gautina suma yra skola už 2000 – 2002 m. šiai bendrovei parduotas gamtines dujas. 2002 m. rugpjūčio 30 d. dėl mokumo problemų su AB „Panevėžio stiklas“ kreditoriais buvo pasirašyta skolų restruktūrizavimo sutartis, pagal kurią 6.373 tūkst. litų skola Grupei ir Bendrovei turi būti išmokėta per 2013 – 2024 m.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

8 Atsargos

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Žaliavos, komplektavimo gaminiai ir kitos atsargos	5.594	4.281	5.593	4.280
Prekės, skirtos perparduoti (įskaitant gamtines dujas)	41.885	40.049	41.873	40.039
Atsargos, bendraja verte	47.479	44.330	47.466	44.319
Atimti: vertės sumažėjimas	(172)	(104)	(172)	(104)
	47.307	44.226	47.294	44.215

Grupės ir Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.667 tūkst. litų (1.912 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d.). Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2010 m. ir 2009 m. yra įtrauktas į kitas sąnaudas.

9 Gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Iš nebuitinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos	161.092	124.926	161.103	124.934
Iš buitinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos	15.142	7.467	15.142	7.467
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	1.874	1.465	1.856	1.423
Iš pirkėjų gautinų sumų iš viso	178.108	133.858	178.101	133.824
Kitos gautinos sumos	4.025	1.293	4.004	966
	182.133	135.151	182.105	134.790
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(7.845)	(7.122)	(7.840)	(7.122)
	174.288	128.029	174.265	127.668

Iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 15 dienų – nebuitiniams vartotojams ir 30 d. – buitiniams vartotojams.

Iš pirkėjų gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms, kurių nominali vertė 2010 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 3.995 tūkst. litų (1.924 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d.), buvo apskaitytas 100 proc. vertės sumažėjimas.

Grupės ir Bendrovės iš pirkėjų gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Grupė			Bendrovė		
	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso
2009 m. sausio 1 d. likutis	4.905	1.396	6.301	4.905	1.396	6.301
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	4.639	2.889	7.528	4.639	2.889	7.528
Panaudota	-	(79)	(79)	-	(79)	(79)
Nepanaudotų sumų atstatymas	(5.514)	(1.114)	(6.628)	(5.514)	(1.114)	(6.628)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	4.030	3.092	7.122	4.030	3.092	7.122
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	5.494	1.988	7.482	5.489	1.988	7.477
Panaudota	-	(35)	(35)	-	(35)	(35)
Nepanaudotų sumų atstatymas	(5.666)	(1.058)	(6.724)	(5.666)	(1.058)	(6.724)
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	3.858	3.987	7.845	3.853	3.987	7.840

Gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2010 m. ir 2009 m. yra įtrauktas į kitas sąnaudas.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

9 Gautinos sumos (tęsinys)

Grupės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų senaties analizė 2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d.:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas, tačiau joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2009 m.	120.896	4.307	1.707	317	451	-	127.678
2010 m.	166.678	5.961	755	306	254	-	173.954

Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų senaties analizė 2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d.:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas, tačiau joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas				daugiau nei 360 dienų	Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų		
2009 m.	120.864	4.307	1.705	314	445	-	127.635
2010 m.	166.683	5.960	753	296	254	-	173.946

10 Kitas trumpalaikis turtas

Grupės investiciniai vienetai, laikomi prekybai, 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 306 tūkst. litų. Investicinių vienetų vertės pokyčio pajamos yra apskaitytos kaip finansinės veiklos pajamos (19 pastaba). Grupės ir Bendrovės investiciniai vienetai, laikomi prekybai, 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 21.016 tūkst. litų.

2010 m. gruodžio 31 d. Grupės kitas trumpalaikes investicijas sudarė terminuoti indėliai, lygūs 1.730 tūkst. litų (2009 m. gruodžio 31 d. – 1.942 tūkst. litų). Trumpalaikių terminuotų indėlių terminas yra 3 – 12 mėnesių. Grupės trumpalaikių terminuotų indėlių svertinė vidutinė metinė palūkanų norma 2010 m. gruodžio 31 d. sudarė 3,41 proc. (2009 m. gruodžio 31 d. - 7,69 proc.).

11 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Pinigai banke, kelyje ir kasoje	2.439	2.679	2.366	2.608
Išaldytos lėšos	-	6.137	-	6.137
Indėliai, kurių terminas neviršija trijų mėnesių	112.097	62.149	112.017	61.548
	114.536	70.965	114.383	70.293
Atimti: vertės sumažėjimas	-	(6.137)	-	(6.137)
	114.536	64.828	114.383	64.156

2009 m. gruodžio 31 d. išaldytas lėšas daugiausiai sudarė gryniesi pinigai, kuriuos Grupė ir Bendrovė laikė AB „Litimpeks bankas“. Pastarasis 1999 m. bankrutavo. Šiai sumai buvo apskaitytas 100 proc. vertės sumažėjimas. 2010 m. AB „Litimpeks bankas“ bankroto procedūra buvo baigta, Bendrovei gražinta 393 tūkst. litų (19 pastaba). Negrąžintos išaldytos lėšos buvo nurašytos.

Indėlių, kurių terminas neviršija 3 mėnesių, svertinė vidutinė metinė palūkanų norma 2010 m. gruodžio 31 d. buvo 0,49 proc. (2009 m. gruodžio 31 d. 0,51 proc.). Grynųjų pinigų likučiai investuojami į trumpalaikius indėlius, kurių palūkanų norma priklausomai nuo termino gali būti fiksuota arba kintama. Vienos nakties indėliams taikomos kintamos palūkanų normos, kurios priklauso nuo kasdien skelbiamų tarpbankinių palūkanų normų. Kitiems indėliams, kurių terminas neviršija 3 mėnesių, taikomos fiksuotos palūkanų normos. Tikroji Grupės ir Bendrovės grynųjų pinigų ir trumpalaikių indėlių vertė 2010 m. gruodžio 31 d. buvo atitinkamai 114.536 tūkst. litų ir 114.383 tūkst. litų (64.828 tūkst. litų ir 64.156 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d.).

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

12 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Mažiausiai 7.986 tūkst. litų grynojo 2010 m. pelno turi būti skirta pervesti į Bendrovės privalomąjį rezervą 2011 m. Ši suma gali keistis, priklausomai nuo galutinio Bendrovės-akcininkų sprendimo, kuris bus priimtas po šių finansinių ataskaitų išleidimo.

Kiti rezervai

Grupės ir Bendrovės kitus rezervus sudaro veiklos plėtros rezervas.

Pelno paskirstymas

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo dieną Bendrovė dar nebuvo parengusi 2010 m. pelno paskirstymo projekto.

13 Paskolos

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Ilgalaikės paskolos				
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	4.288	6.432	4.288	6.432
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	2.144	2.144	2.144	2.144
	6.432	8.576	6.432	8.576

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	2010 m.	2009 m.
	Paskolos su fiksuota palūkanų norma	Paskolos su fiksuota palūkanų norma
2010 m.	-	2.144
2011 m.	2.144	2.144
2012 m.	2.144	2.144
2013 m.	2.144	2.144
	6.432	8.576

Taikomos palūkanų normos yra artimos efektyvioms palūkanų normoms. 2010 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės paskolų metinių palūkanų normų svertinis vidurkis lygus 5,65 proc. (2009 m. gruodžio 31 d. – 5,65 proc.). Metų pabaigoje negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis, išreikšta litais:

Paskolos valiuta:	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Eurai	6.432	8.576	6.432	8.576
	6.432	8.576	6.432	8.576

Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

2010 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 2.900 tūkst. litų vertės (2009 m. gruodžio 31 d. 6.900 tūkst. litų) nepanaudotą kredito limitą, kurio atžvilgiu visos išankstinės sąlygos buvo tenkinamos.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

14 Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Grupė ir Bendrovė	2010 m.			2009 m.		
	Atidėto- sios pajamos	Dotacijos	Iš viso	Atidėto- sios pajamos	Dotacijos	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	110.922	60.949	171.871	102.693	61.519	164.212
Gauta per metus	6.299	339	6.638	10.231	1.431	11.662
Gautina dotacija	-	3.409	3.409	-	-	-
Amortizacija per metus	(2.155)	(1.879)	(4.034)	(2.002)	(1.966)	(3.968)
Padengtos patirtos išlaidos	-	(42)	(42)	-	(35)	(35)
Likutis laikotarpio pabaigoje	115.066	62.776	177.842	110.922	60.949	171.871

2010 m. dotacijų (atidėtųjų pajamų) padidėjimą lėmė gautos įmokos iš naujų vartotojų prijungimo prie Grupės ir Bendrovės gamtinių dujų sistemos ir 3.409 tūkst litų gautinų dotacijų iš ES, skirtų Lietuvos-Latvijos dujų jungties pralaidumo padidinimui.

Dotacijos taip pat apima nemokamai gautą ilgalaikį materialųjį turta, atspindėtą tikrąja verte ir pripažįstamą pelno (nuostolių) ataskaitoje dalimis, taikant tiesinį metodą per susijusio turto naudingo tarnavimo laiką.

15 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

2010 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės vienkartinį išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 7.546 tūkst. litų, kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimas sudarė 1.551 tūkst. litų (2009 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 6.058 tūkst. litų ir 1.225 tūkst. litų). Metinis ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimų pokytis yra atspindėtas išmokų darbuotojams ir susijusių socialinio draudimo sąnaudų straipsnyje (1.399 tūkst. litų) ir finansinės veiklos sąnaudų straipsnyje (415 tūkst. litų) Grupės ir Bendrovės pelno (nuostolių) ataskaitose.

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Grupės ir Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2010 m.	2009 m.
Diskonto norma	5,70 %	7,67 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	2 %	4 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	2 %	2 %

Grupė ir Bendrovė neturi plano turto, skirto sudengti su ilgalaikėmis išmokomis darbuotojams.

16 Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Gamtinių dujų tiekėjams	180.025	129.047	180.025	129.047
Kitos	25.981	16.065	25.967	15.545
	206.006	145.112	205.992	144.592

2010 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės prekybos skolos gamtinių dujų tiekėjams reikšmingai padidėjo dėl išaugusios gamtinių dujų kainos ir dėl didesnio nupirkto gamtinių dujų kiekio.

2010 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitos prekybos mokėtinos sumos reikšmingai padidėjo dėl išaugusių mokėtinų sumų už statybos darbus.

Aukščiau paminėtų finansinių įsipareigojimų terminai ir sąlygos: prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra 20 dienų.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

17 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Didžiąją dalį kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų sudaro mokėtinas PVM, kuris 2010 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 39.619 tūkst. litų (30.858 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d.).

18 Kitos veiklos pajamos

Grupės ir Bendrovės kitos veiklos pajamas 2010 m. didžiąja dalimi sudaro dotacijų (įskaitant atidėtąsias pajamas) amortizacija, lygi 4.034 tūkst. litų (2009 m. – 3.968 tūkst. litų).

19 Finansinė veikla

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Palūkanų pajamos	992	1.756	906	1.419
Investicinių vienetų vertės pokyčio pajamos	868	-	862	-
Kitos finansinės veiklos pajamos	1.320	1.864	1.320	1.865
Finansinės veiklos pajamų iš viso	3.180	3.620	3.088	3.284
Paskolų palūkanų sąnaudos	(447)	(619)	(447)	(619)
Ilgalaikių išmokų darbuotojams finansinės sąnaudos	(415)	-	(415)	-
Investicijos į dukterinę įmonę vertės sumažėjimas	-	-	(1.556)	-
Finansinio turto vertės sumažėjimo atstatymas	419	-	393	-
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(4)	(1)	(4)	(1)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(447)	(620)	(2.029)	(620)
Finansinės veiklos pelnas - grynasis rezultatas	2.733	3.000	1.059	2.664

Bendrovės finansinio turto vertės sumažėjimas 393 tūkst. litų buvo atstatytas 2010 m. atgavus dalį įšaldytų lėšų iš AB „Litimpeks bankas“ (11 pastaba).

20 Pelno mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Pelno mokestis:				
Pelnas prieš apmokestinimą	148.930	120.082	149.144	120.013
Laikinių skirtumų pokytis	53.460	58.312	53.508	58.370
Nuolatiniai skirtumai	(404)	(94)	(666)	(83)
Apmokestinamasis pelnas	201.986	178.300	201.986	178.300
Einamųjų metų pelno mokestis	30.298	35.660	30.298	35.660
Einamųjų metų pelno mokesčio lengvata*	(15.149)	-	(15.149)	-
Einamųjų metų pelno mokestis pritaikius pelno mokesčio lengvatą	15.149	35.660	15.149	35.660
Ankstesnių metų pelno mokesčio lengvata*	(17.842)	-	(17.842)	-
Kiti ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	21	(13)	21	(14)
Kita	137	-	137	-
Einamųjų metų atidėtojo pelno mokesčio pokytis	(8.029)	(69.444)	(8.036)	(69.584)
Atidėtojo pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka apskaityta bendrųjų pajamų ataskaitose **	-	59.104	-	59.104
Pelno mokesčio sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(10.564)	25.307	(10.571)	25.166

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

20 Pelno mokesčiai (tęsinys)

* Pagal Pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatas, įsigaliojusias 2009 m. sausio 1 d., investicijoms į Įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata, jeigu toks turtas įmonės veikloje bus naudojamas ne trumpiau kaip trejus metus (toliau – Reikalavimas). Grupė ir Bendrovė apskaičiuodamos 2009 m. pelno mokesčių nesinaudojo minėta lengvata dėl egzistavusio neapibrėžtumo, susijusio su šiuo Įstatymo Reikalavimu. 2010 m. sumažėjus neapibrėžtumams, Grupė ir Bendrovė pasinaudojo minėta lengvata už 2010 m. ir 2009 m. įvykdytas investicijas ir susimąžino 2010 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 32.991 tūkst. litų suma.

** Dėl 20 proc. pelno mokesčio tarifo taikymo nuo 2009 m. sausio 1 d. ir dėl 15 proc. pelno mokesčio tarifo taikymo nuo 2010 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė atliko atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų perskaičiavimą. Grupės ir Bendrovės pasirinkimu atidėtojo pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo komponentui buvo atspindėta bendrųjų pajamų ataskaitose.

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai ir atostoginių sukaupimas	1.412	1.308	947	835
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas	1.365	1.092	1.365	1.092
Prijungimo įmokų atidėtosios pajamos	2.071	2.114	2.071	2.114
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	4.848	4.514	4.383	4.041
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(113)	(113)	(108)	(108)
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	(4.735)	(4.401)	(4.275)	(3.933)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:				
Ilgalaikio materialiojo turto mokestinės bazės skirtumas	(169.697)	(177.392)	(169.617)	(177.311)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte	(164.962)	(172.991)	(165.342)	(173.378)

Realizacinės vertės sumažėjimas buvo apskaitytas atidėtojo mokesčio turtui, kuris, vadovybės nuomone, nebus realizuotas artimiausiu metu. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija. Grupės finansinės būklės ataskaitoje Bendrovės ir dukterinės įmonės atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų sumos yra sudengtos, nes jų realizavimosi laikotarpiai sutampa.

Skaičiuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus 2010 m. ir 2009 m. Grupė ir Bendrovė taikė 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15 proc. (2010 m.) ir 20 proc. (2009 m.) pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokesčių, taip:

	Grupė		Bendrovė	
	2010 m.	2009 m.	2010 m.	2009 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	148.930	120.082	149.144	120.013
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(22.340)	(24.016)	(22.372)	(24.003)
Neatskaitomos sąnaudos	61	19	100	17
Pelno mokesčio lengvata	15.149	-	15.149	-
Kita	(127)	(59)	(127)	(60)
Pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka	-	(1.264)	-	(1.134)
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimo įtaka	17.821	13	17.821	14
Pelno mokesčio (sąnaudos)	10.564	(25.307)	10.571	(25.166)

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

21 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, atspindi Grupės ir Bendrovės grynąjį pelną, padalintą iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelnų, tenkantį vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pelno, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

	Grupė	
	2010 m.	2009 m.
Akcininkams priskiriamas grynasis pelnas (tūkst. litų)	159.494	94.775
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis, tūkstančiais	469.068	469.068
Pelnas, tenkantis vienai akcijai (litais)	<u>0,34</u>	<u>0,20</u>

2010 m. ir 2009 m. nebuvo jokių Bendrovės akcinio kapitalo pokyčių, todėl akcijų skaičius metų pabaigoje ir vidutinis svertinis akcijų skaičiaus vidurkis sutampa.

22 Patvirtinti dividendai

	2010 m.	2009 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst. litų)*	71.100	45.000
Akcijų skaičius dividendų patvirtinimo dieną (tūkst.)	469.068	469.068
Dividendai, tenkantys vienai akcijai (litais)	<u>0,15</u>	<u>0,10</u>

* Tais metais, kai dividendai yra patvirtinti.

23 Pinigų srautai iš investicinės veiklos

Skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas mokėtinų sumų už ilgalaikį turą pokytis: 2010 m. Grupės ir Bendrovės atitinkamai 7.171 tūkst. litų ir 7.674 tūkst. litų (2009 m. Grupės ir Bendrovės atitinkamai 10.570 tūkst. litų ir 10.067 tūkst. litų).

24 Ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimai

2010 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė buvo sudariusi sutarčių ilgalaikio turto įsigijimui, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 14.468 tūkst. litų.

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Likvidumo rizika

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų ar paskolų pagalba, siekiant įvykdyti numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Grupės ir Bendrovės pinigų srautų prognozes.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.477	4.591	-	7.068
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.177	-	-	-	1.177
Prekybos mokėtinos sumos	-	206.006	-	-	-	206.006
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	207.183	2.477	4.591	-	214.251
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.598	7.068	-	9.666
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	761	-	-	-	761
Prekybos mokėtinos sumos	-	145.112	-	-	-	145.112
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	145.873	2.598	7.068	-	155.539

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.477	4.591	-	7.068
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.177	-	-	-	1.177
Prekybos mokėtinos sumos	-	205.992	-	-	-	205.992
2010 m. gruodžio 31 d. likutis	-	207.169	2.477	4.591	-	214.237
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.598	7.068	-	9.666
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	761	-	-	-	761
Prekybos mokėtinos sumos	-	144.592	-	-	-	144.592
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	145.353	2.598	7.068	-	155.019

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų, kitų gautinų sumų, pinigų ir trumpalaikių investicijų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Kadangi Grupė ir Bendrovė dirba su daug klientų, ji nepatiria reikšmingos kredito koncentracijos rizikos. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, ypač stambiausių klientų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.) ir atitinkamų kreditavimo sąlygų naudojimą. Kas mėnesį vertinamos atskirų vartotojų ir jų grupių skolos ir vadovaujantis Bendrovės nustatyta tvarka yra priimamas sprendimas dėl gautinų sumų vertės sumažėjimo suformavimo. Naudojant įdiegtas skolų valdymo priemones ir efektyvaus darbo su vartotojais dėka pavyko išlaikyti Bendrovei priimtina vartotojų įsiskolinimo lygį.

Rizika patiriama laikant ar investuojant laisvas Grupės ir Bendrovės lėšas bankų sąskaitose ar kituose trumpalaikio investavimo instrumentuose yra nereikšminga, nes partneriais pasirenkami tik aukštus kredito reitingus turintys bankai.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

Užsienio valiutos rizika

Siekdama valdyti užsienio valiutos riziką, Grupė ir Bendrovė pirkimo, pardavimo sandorius daugiausiai sudaro litais ir eurai, kurie susieti fiksuotu kursu su litais, todėl užsienio valiutos rizika yra nereikšminga.

2010 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (išreikšti tūkst. litų) buvo tokie:

	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
	Turtas		Įsipareigojimai	
Litai	288.547	286.674	86.147	86.089
Eurai	2.336	1.997	188.853	188.853
Iš viso	290.883	288.671	275.000	274.942

2009 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (išreikšti tūkst. litų), buvo tokie:

	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
	Turtas		Įsipareigojimai	
Litai	214.089	211.390	67.731	67.164
Eurai	1.774	1.498	137.645	137.645
Iš viso	215.863	212.888	205.376	204.809

25 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Grupė ir Bendrovė 2010 m. gruodžio 31 d. turėjo vieną paskolą, kurios palūkanų norma yra fiksuota. Jautrumo analizė palūkanų normų svyravimams nėra pateikiama, nes Grupė ir Bendrovė 2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d. paskolų su kintama palūkanų norma neturėjo.

Dujų importo kainos svyravimo rizika

Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainos tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, kad ši rizika yra efektyviai valdoma tokiu būdu: nebuitiniamis vartotojams dujų kainą nustatant priklausomai nuo tų pačių kintamų dedamųjų reikšmių, buitiniams vartotojams – per reguliuojamų kainų nustatymo mechanizmą.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, investicija į dukterinę įmonę (tik Bendrovėje), prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Investiciniai vienetai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, yra apskaityti tikrąja verte. Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba opcionų kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Grupėje ir Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- (a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, investicijos į dukterinę įmonę (tik Bendrovėje), trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių paskolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei;
- (b) Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos pastovios palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- (c) Investicinių vienetų, laikomų prekybai, tikroji vertė nustatoma pagal kotiruojamas rinkos kainas (1 lygio įvertinimo metodas)

26 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Grupės ir Bendrovės susijusios šalys, sandorių sumos ir skolų sumos 2010 m. gruodžio 31 d. ir 2009 m. gruodžio 31 d. :

- E.ON Ruhrgas International GmbH (vienas iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- OAO „Gazprom“ (vienas iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (viena iš pagrindinių Bendrovės akcininkų)*;
- UAB „Palangos perlas“ (Bendrovės dukterinė įmonė);
- AS „Latvijas Gaze“ (bendri akcininkai);
- E.ON IS GmbH (bendras galutinis akcininkas);
- DOAO „Orgenergogaz“ (bendras galutinis akcininkas);
- OAO „Beltransgaz“ (bendras galutinis akcininkas)

* 2010 m. gegužės 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 584 valstybei priklausantis AB „Lietuvos dujos“ akcijų paketas patikėjimo teise perduotas valdyti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai. Iki nurodytos datos akcijų paketa, priklausantį valstybei, valdė VĮ Valstybės turto fondas

AB „LIETUVOS DUJOS“
2010 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

26 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

2010 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
OA O „Gazprom“	1.345.446	15.306	1.991	180.025
OA O „Beltransgaz“	86	-	-	-
UAB „Palangos perlas“	90	56	11	-
AS „Latvijas Gaze“	1.584	-	-	14
E.ON IS GmbH	5	-	-	-
	1.347.211	15.362	2.002	180.039

2009 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
OA O „Gazprom“	885.990	11.674	1.485	129.047
DOAO „Orgenergogaz“	760	-	-	-
UAB „Palangos perlas“	54	39	8	-
AS „Latvijas Gaze“	1.826	-	-	12
E.ON IS GmbH	115	-	-	-
	888.745	11.713	1.493	129.059

Dividendai akcininkams buvo mokami 2010 m. ir 2009 m.

Likučiai metų pabaigoje yra be užstatų, jiems neskaičiuojamos palūkanos ir atsiskaitymai vyksta pinigais per 15 - 30 dienų. Nėra suteikta ar gauta jokių garantijų iš susijusių šalių gautinoms ar susijusioms šalims mokėtinoms sumoms ir Grupė bei Bendrovė nesuformavo jokių vertės sumažėjimų abejotinoms gautinoms sumoms iš susijusių šalių.

Išmokos vadovybei

2010 m. Grupės ir Bendrovės išmokos administracijos vadovybei atitinkamai sudarė 2.470 tūkst. litų ir 2.412 tūkst. litų. 2009 m. Grupės ir Bendrovės išmokos administracijos vadovybei bei Valdybos nariams sudarė atitinkamai 2.443 tūkst. litų ir 2.377 tūkst. litų. Bendrovės valdybos nariams 2010 m. išmokėtos tantjemos sudarė 490 tūkst. litų (2009 m. – 94 tūkst. litų). 2010 m. ir 2009 m. Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

27 Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą. Kapitalo valdymo tikslais kapitalas apima įstatinį kapitalą, rezervus ir nepaskirstytąjį pelną.

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali išleisti naujų akcijų, pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams. 2010 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos įstatinio kapitalo. 2010 m. ir 2009 m. Grupė ir Bendrovė tenkino šį reikalavimą. Nėra jokių kitų Grupės ir Bendrovės viduje ar išorėje nustatytų reikalavimų Grupės ir Bendrovės kapitalui.

2010 M. KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS

Vilnius
2011

TURINYS

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS	3
PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ.....	3
SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI.....	3
GAMTINIŲ DUJŲ VERSLO APLINKA	5
RIZIKOS VALDYMAS	7
GRUPĖS VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMIAI	8
FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI.....	9
TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA	14
VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	14
BENDROVĖS VALDYMAS	14
GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	24
GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS.....	26
GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	27
APLINKOS APSAUGA.....	31
DARBUOTOJAI.....	32
PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS.....	34
RĖMIMO PROGRAMOS.....	35
SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ	36

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS

2010 m.

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ

Emitento pavadinimas:	akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ (Bendrovė, LD)
Teisinė – organizacinė forma (įmonės rūšis):	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta:	1990 m. lapkričio 23 d., VĮ Registrų centras
Įmonės kodas:	120059523
Juridinių asmenų registro tvarkytojas:	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas:	469.068.254 Lt
Būstinės adresas:	Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, Lietuva
Telefonas:	+370 5 2360210
Faksas:	+370 5 2360200
Elektroninio pašto adresas:	ld@lietuvosdujos.lt
Interneto tinklalapis:	www.dujos.lt

Bendrovės vizija – tapti geriausia energetikos sektoriaus kompanija.**Bendrovės misija – saugiai ir patikimai tiekti gamtines dujas, kad visiems gyventi būtų patogiau.**

Tai mes pasieksime:

- būdami skaidria, patikima ir patrauklia vartotojams, socialiai atsakinga kompanija;
- didindami kompanijos vertę;
- pritraukdami, išlaikydami ir ugdydami geriausius darbuotojus;
- optimizuodami kaštus, užtikrindami tinkamą investicijų grąžą;
- plėsdami savo veiklą į naujus segmentus;
- plėsdami savo infrastruktūrą (dujų sistemas);
- užtikrindami aukštą IT, techninį ir technologinį lygį.

SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

- Nuo sausio 1 d. įsigaliojo naujos gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos bei nauji gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams. LD valdyba šias kainas patvirtino 2009 m. lapkričio 20 d., o Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK) joms pritarė 2009 m. lapkričio 26 d.

- Balandžio 23 d. įvyko Bendrovės eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriame akcininkai pritarė valdybos siūlymui už 2009 m. išmokėti 15,2 ct dividendų vienai 1 Lt nominaliosios vertės akcijai. Dividendams išmokėti skirta pelno dalis sudarė 71,1 mln. Lt.

- Balandžio 23 d. akcininkai patvirtino naują LD įstatų redakciją. Nauji įstatai Juridinių asmenų registre įregistruoti 2010 m. gegužės 7 d.

- Pasibaigus 2007 m. balandžio 18 d. akcininkų išrinktos valdybos kadencijai, balandžio 23 d. atšaukta buvusi valdyba (nariai: dr. Valery Golubev, dr. Achim Saul, Kirill Seleznev ir Joerg Tumat) ir naujos valdybos nariais išrinkti Uwe Fip, dr. Peter Frankenberg, dr. Valery Golubev, Kirill Seleznev ir Romas Švedas. Valdybos pirmininku tapo dr. V. Golubev, valdybos pirmininko pavaduotoju – dr. P. Frankenberg.

- Gegužės 19 d. LR Vyriausybė patvirtino LR Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo koncepciją. Koncepcija atspindi LR Vyriausybės poziciją dėl 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių perkėlimo į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę būdų bei principų.
- Gegužės 19 d. LR Vyriausybės nutarimu valstybei priklausantis Bendrovės akcijų paketas patikėjimo teise perduotas valdyti LR energetikos ministerijai. Iki nurodytos datos LD akcijų paketa, priklausantį valstybei, patikėjimo teise valdė VĮ Valstybės turto fondas.
- Gegužės 20 d. Bendrovės valdyba patvirtino naujus gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, kuriems gegužės 27 d. pritarė VKEKK. Nauji tarifai įsigaliojo nuo 2010 m. liepos 1 d.
- Rugsjūčio 2 d. „GAZ-SYSTEM S.A.“ ir LD pasirašė dokumentą, apibrėžiantį bendradarbiavimo principus tarp įmonių vykdant tiriamojo pobūdžio darbus dėl dujotiekio, sujungiančio Lenkiją ir Lietuvą, statybos.
- Rugsjūčio 13 d. Europos Komisija patvirtino finansavimą Lietuvos ir Latvijos dujų jungties pralaidumui padidinti. Šiuo projektu siekiama didesnės Baltijos šalių dujų sistemų tarpusavio integracijos ir sudaryti sąlygas Baltijos šalių gamtinių dujų rinkos sukūrimui bei pasiruošimui integracijai į bendrą ES gamtinių dujų rinką. LD skirtos ES paramos dalis – iki 10,15 mln. Lt.
- Spalio 1 d. startavo akcija „Įvertink mūsų aptarnavimą“. Akcijos, kuri vyko visą mėnesį, tikslas buvo įvertinti, kaip LD darbuotojai aptarnauja klientus, išsiaiškinti teikiamų paslaugų stipriąsias puses ir galimus trūkumus.
- Spalio 22 d. nutarimais VKEKK nustatė pakoreguotas gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo kainų viršutinės ribas, galiojančias nuo 2011 m. sausio 1 d.
- Lapkričio 19 d. LD valdyba nustatė konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams nuo 2011 m. sausio 1 d. VKEKK lapkričio 29 d. šioms kainoms pritarė.
- Gruodžio 22 d. Europos Komisija priėmė galutinį sprendimą dėl Lietuvos ir Lenkijos dujų jungties verslo aplinkos analizės ir galimybių studijos finansavimo. EK finansinė parama abiem šalims sudarys 50% studijos vertės – iki 1,47 mln. Lt.
- Gruodžio 22 d. valstybinė komisija pasirašė Jauniūnų dujų kompresorių stoties statybos užbaigimo aktą, stotis pradėta eksploatuoti.

Svarbus įvykis, įvykęs po finansinių metų pabaigos:

Per 2010 m. antrąjį pusmetį LR energetikos ministerija parengė Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo ir Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektus. LR Vyriausybei patvirtinus projektus, jie 2011 m. vasario 3 d. pateikti LR Seimui svarstymui.

Vieši pranešimai, skelbtini pagal teisės aktus dienraštyje, buvo skelbti dienraštyje „Lietuvos rytas“. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10% viso balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

GAMTINIŲ DUJŲ VERSLO APLINKA

3-iojo Energetikos paketo įgyvendinimas

2010 m. gegužės 19 d. LR Vyriausybė patvirtino LR Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo koncepciją, nustatydamą Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (Direktyva), vadinamojo ES 3-iojo Energetikos paketo, perkėlimo į Lietuvos Respublikos teisės bazę gaires. ES 3-iajame Energetikos pakete yra numatyti trys galimi gamtinių dujų perdavimo ir tiekimo veiklų atskyrimo modeliai: nuosavybės atskyrimas (angl. Ownership Unbundling – OU), nepriklausomas sistemos operatorius (angl. Independent System Operator – ISO) ir nepriklausomas perdavimo operatorius (angl. Independent Transmission Operator – ITO). Valstybėms narėms, turinčioms tik vieną pagrindinį išorės tiekėją (izoliuotoms rinkoms), Direktyvoje numatyta taikyti išimtį dėl veiklų atskyrimo tol, kol izoliacija bus panaikinta. Direktyvoje nustatyta, kad veiklų atskyrimo modelį, atlikus visapusišką esamos situacijos analizę, pasirenka šalis narė. Koncepcijos rengėjai neatsižvelgė į LR Vyriausybės teisėkūros taisyklių nuostatas, neįvertino Lietuvos, kaip izoliuotos dujų rinkos, situacijos ir neatliko pasekmių įvertinimo bei ignoravo 2008 m. birželio 5 d. LR Seimo Europos reikalų komiteto įpareigojantį sprendimą pasirinkdami konkretų Direktyvos įgyvendinimo modelį – nuosavybės atskyrimą. Bendrovės akcininkai „E.ON Ruhrgas AG“ ir OAO „Gazprom“ yra ne kartą viešai išsakę savo argumentuotą nepritarimą dėl Koncepcijoje numatytos Bendrovės pertvarkos ir neskaidraus šio proceso organizavimo, kvietė valstybės institucijas konstruktyviam dialogui, tačiau visi kreipimaisi buvo ignoruojami.

Vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtinta Koncepcija buvo parengti Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo ir Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektai. Nors formaliai įstatymų rengimui buvo suburta Darbo grupė, į kurią įtrauktas Bendrovės atstovas, tačiau sprendimai dėl principinių įstatymo nuostatų buvo vienašališkai priimami Energetikos ministerijos. Įstatymo poveikio kaštų ir naudos analizė nebuvo atlikta. LR Vyriausybei pritarus, 2011 m. vasario 3 d. įstatymų projektai pateikti LR Seimui svarstymui.

Energetikos ministerija Direktyvos nuostatas dėl išimties taikymo izoliuotoms, tik vieną pagrindinį išorės tiekėją turinčioms valstybėms interpretavo, kad išimtis dėl veiklų atskyrimo Lietuvai negalima. Tačiau galimybę taikyti išimtį Lietuvai patvirtina tarptautinės teisės ekspertai.

Licencijavimas

Gamtinių dujų įstatyme reglamentuota, kad dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos. Licencijas išduoda bei licencijuojamos veiklos priežiūrą vykdo VKEKK. Bendrovei suteikta Gamtinių dujų perdavimo licencija vykdyti gamtinių dujų perdavimo veiklą visose Lietuvos apskrityse. Gamtinių dujų skirstymo licencija suteikia Bendrovei teisę skirstyti dujas 41-os savivaldybės (iš 60-ties) teritorijoje. Gamtinių dujų tiekimo licencija suteikia Bendrovei teisę verstis gamtinių dujų tiekimo veikla Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Kainodara ir gamtinių dujų kainos

Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos bei gamtinių dujų tiekimo kainos vartotojams yra reguliuojamos VKEKK. Reguluojamų kainų viršutinės ribos nustatomos penkerių metų reguliavimo laikotarpiui ir VKEKK sprendimu gali būti koreguojamos, tačiau ne dažniau kaip vieną kartą per metus Gamtinių dujų įstatymo numatytais atvejais.

2010 m. spalio 6 d. VKEKK patvirtino dalinius Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos ir Gamtinių dujų tiekimo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos pakeitimus. Nepaisant to, kad pagal vyraujančią tarptautinę reguliuojančiųjų institucijų praktiką, reguliavimo principai reguliavimo periodo metu neturėtų keistis, VKEKK jau antrus metus iš eilės keitė kainų metodikas. Nustatydamą pakoreguotas gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo kainų viršutinės ribas, galiojančias nuo 2011 m. sausio 1 d., vadovavosi pakeistų metodikų nuostatomis.

Konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas Bendrovė nustato metams. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams nustatomi pusei metų.

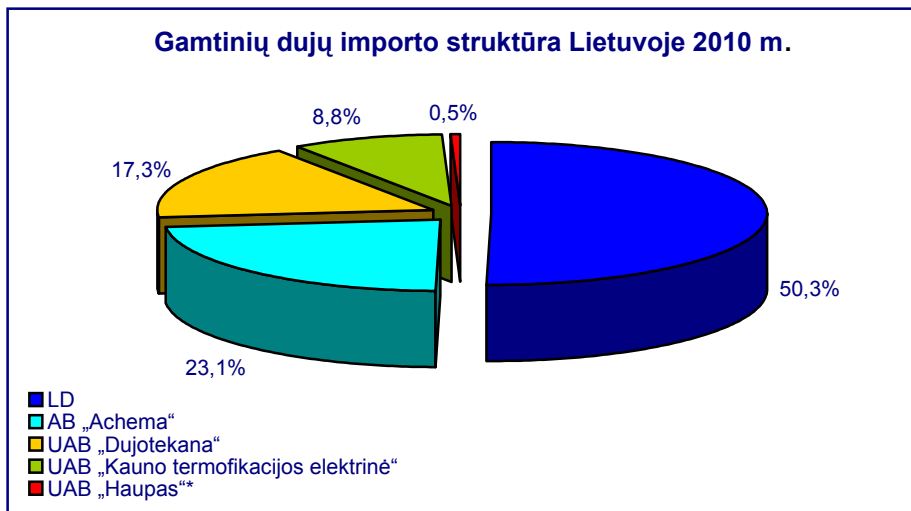
2010 m. lapkričio 19 d. Bendrovės valdyba nustatė konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, galiojančius nuo 2011 m. sausio 1 d. VKEKK 2010 m. lapkričio 29 d. šioms kainoms pritarė. Buitiniams vartotojams nustatyta vidutiniškai 11 ct/m³ mažesnė kintamoji tarifo dalis. Pastovioji tarifo dalis taip pat sumažėjo.

Nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų kaina perskaičiuojama kas mėnesį. Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainų tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kalingumo. Dėl energetinių išteklių ir valiutų rinkų pokyčių 2010 m. pirmąjį pusmetį, ypač – ženkliai euro vertės mažėjimo, nuo 2010 m. sausio mėnesio gamtinių dujų kainos nebuitiniams vartotojams palaipsniui didėjo.

Išsamesnė informacija apie gamtinių dujų paslaugų kainas ir tarifus buitiniams vartotojams pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt.

Rinka

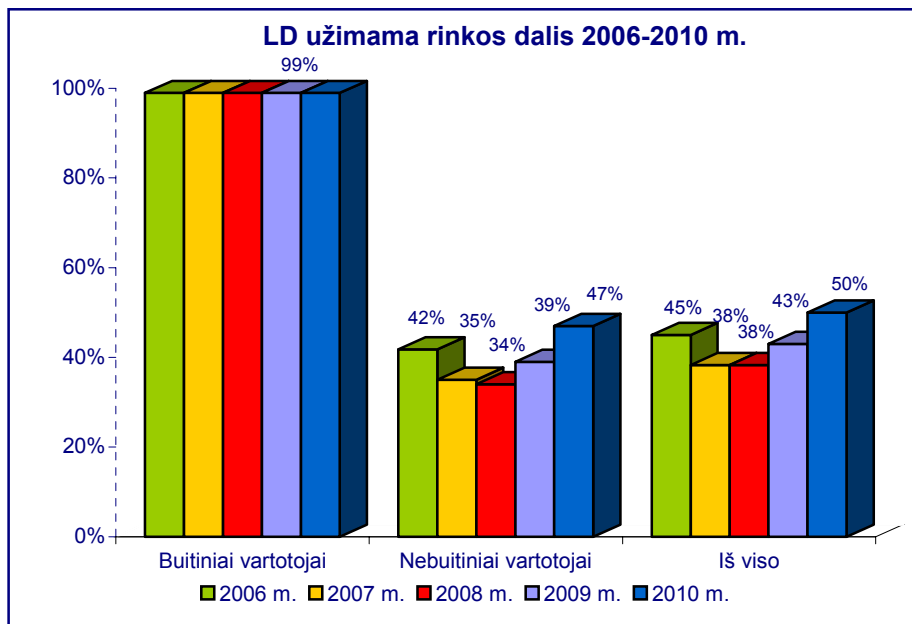
2010 m. gamtines dujas į Lietuvą importavo penkios įmonės – LD, AB „Achema“, UAB „Dujotekana“, UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ ir UAB „Haupas“. Iš viso 2010 m. į Lietuvą importuota 3,1 mlrd. m³ gamtinių dujų (2009 m. – 2,7 mlrd. m³). UAB „Haupas“ gamtines dujas importavo ne per Bendrovės valdomą dujų sistemą.

* UAB „Haupas“ duomenys.

2010 m. gamtines dujas buitiniams ir nebuitiniams Lietuvos vartotojams tiekė LD, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“ ir UAB „Intergas“. UAB „Dujotekana“ ir UAB „Haupas“ dujas tiekė tik nebuitiniams vartotojams.

AB „Achema“ ir UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ dujas importavo savo reikmėms.

RIZIKOS VALDYMAS

Bendrovėje įdiegta rizikos valdymo sistema, kuri yra sudedamoji LD veiklos dalis. Rizikos valdymo procesas vykdomas vadovaujantis Bendrovės patvirtinta metodika. Bendrovėje įkurta rizikos valdymo darbo grupė, kuri koordinuoja, stebi, prižiūri ir užtikrina rizikos valdymo procesą. Valdant rizikas siekiama palaikyti pakankamą veiklos procesų kontrolės lygį, sumažinti rizikas sukeliančių įvykių atsiradimo tikimybes ir galimus neigiamus padarinius, užtikrinti, kad rizikos neviršytų LD priimtino rizikų lygio bei būtų įgyvendinti Bendrovės tikslai.

Bendrovėje rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius: rizikų nustatymą; jų analizę, vertinimą ir kontrolės priemonių nustatymą; rizikos valdymo veiksmų plano parengimą bei plano priemonių įgyvendinimą; rizikos valdymo proceso stebėjimą ir priežiūrą.

Vykdydama savo veiklą Bendrovė susiduria su šiomis pagrindinėmis rizikomis: teisinio reguliavimo, konkurencijos, kredito, dujų importo kainos svyravimo, technine rizika.

Informacija apie dujų importo kainos svyravimo, kredito ir kitas finansines rizikas pateikta 2010 m. konsoliduotuosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose (25 pastaba).

Teisinio reguliavimo rizika

Teisinio reguliavimo rizika siejama su nepalankiais teisinės aplinkos pokyčiais bei reguliuojančių institucijų sprendimais.

Pagrindinė bendrovės veikla – gamtinių dujų perdavimas, skirstymas, tiekimas – yra licencijuojama ir reguliuojama valstybės. Dažnai keičiama teisinė bazė bei reguliavimo režimas sukuria verslo aplinkos neapibrėžtumą, apsunkina Bendrovės santykius su vartotojais ir galimybes planuoti veiklos perspektyvas.

Bendrovė siekia palaikyti konstruktyvius santykius su reguliuojančiomis institucijomis bei aktyviai dalyvauti teisės aktų rengimo procese.

Konkurencinė rizika

Vykdydama savo veiklą Bendrovė susiduria su konkurencija tiek gamtinių dujų, tiek kuro (energijos) sektoriuose.

Gamtinių dujų tiekimo sektoriuje LD konkuruoja su kitomis gamtines dujas tiekiančiomis įmonėmis. Nacionalinės energetikos (energetinės nepriklausomybės) strategijos projekte (NES) numatyta iki 2014 m. pastatyti SGD terminalą, kas sudarys galimybes diversifikuoti gamtinių dujų importą.

Kuro (energijos) sektoriuje Bendrovė konkuruoja su alternatyvių kuro rūšių – mazuto, emulsijos, biokuro tiekėjais. NES numatyta skatinti atsinaujinančių energijos išteklių dalies didinimą šalies energijos balanse iškastinio kuro (pagrindinai dujų) sąskaita. Taip pat LD konkuruoja su šiame sektoriuje veikiančiomis šilumos, elektros ir kitomis energiją tiekiančiomis įmonėmis (galutiniai šilumos vartotojai, išskyrus besinaudojančius centralizuoto šildymo paslauga, gali pasirinkti šildymo būdą ir energijos tiekėją). Dauguma stambių šilumą ir elektrą gaminančių gamtinių dujų vartotojų turi reikiamą technologinę įrangą ir gali naudoti alternatyvias energijos rūšis, jomis pakeisdami gamtines dujas be jokių papildomų investicijų. Bendra šalies ekonomikos būklė taip pat įtakoja dujų pardavimo apimtį, dujų sistemų plėtrą ir atitinkamai Bendrovės veiklos rezultatus.

Bendrovė, siekdama išlaikyti ir plėsti užimamą rinkos dalį, užtikrinti saugų vartotojų aprūpinimą dujomis bei patenkinti keliamus reikalavimus teikiamų paslaugų kokybei, vykdo dujų sistemų plėtrą, nuolatinę dujų sistemų priežiūrą, remontą ir modernizavimą, nuolat tobulina pardavimų ir rinkodaros strategijas, vykdo rinkos tyrimus, gerina klientų aptarnavimą, vykdo nuoseklią veiklos procesų optimizavimo ir kaštų mažinimo programą. Savo veikloje Bendrovė laikosi skaidrumo ir sąžiningos konkurencijos principų.

Techninė rizika

Vienas iš pagrindinių Bendrovės tikslų – užtikrinti dujų sistemų saugumą ir patikimumą. Šį tikslą Bendrovė įgyvendina:

- griežtai laikydamosi teisės aktų, nustatytų statybos ir eksploatavimo taisyklių, darbų vykdymo procedūrų;
- stebėdama dujų sistemų techninę būklę, šalindama nustatytas neatitiktis;
- tobulindama eksploatavimo procesų valdymą, techninės priežiūros darbų organizavimą;
- plačiau taikydama šiuolaikines informacines technologijas;
- užtikrindama aukštą dujų sistemų techninį ir technologinį lygį;
- užtikrindama reikiamą parengtį avarių ir ekstremalių situacijų atvejams;
- informuodama visuomenę apie saugaus elgesio šalia dujotiekių taisykles ir priemones dujų vartojimo saugumui užtikrinti;
- tirdama, analizuodama sutrikimus, vertindama galimus avarių ir sutrikimų pavojus ir planuodama bei įgyvendindama atitinkamas prevencines priemones;
- pritraukdama, ugdydama ir išlaikydama reikiamus darbuotojus, užtikrindama tinkamą jų kompetenciją.

GRUPĖS VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMIAI

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Siekiant užtikrinti konsoliduotųjų finansinių atskaitų teisingumą ir parengimą laiku, LD patvirtino Apskaitos procedūrų ir politikų vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus bei taisykles.

FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI**Pagrindiniai Grupės veiklos rodikliai**

	2010 m.	2009 m.	2008 m.
Veiklos rodikliai			
Perduotų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	3.068,8	2.681,4	3.197,0
Tranzitu transportuotų dujų kiekis, mln. m ³	1.387,2	1.197,3	1.256,7
Paskirstytų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	1.167,9	1.030,9	1.082,7
Parduotų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	1.546,0	1.150,9	1.223,3
Vartotojų, metų pabaigai sudariusių gamtinių dujų tiekimo sutartis, skaičius, tūkst. vnt.			
Buitiniai vartotojai	546,2	544,2	541,6
Nebuitiniai vartotojai	5,8	5,7	5,6
Eksploatuojamų dujotiekių ilgis, tūkst. km			
Magistraliniai dujotiekliai	1,9	1,9	1,8
Skirstomieji dujotiekliai	8,1	8,1	7,9
Darbuotojai			
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	1.750	1.787	1.821

Pagrindiniai finansiniai Grupės rodikliai

	2010 m.	2009 m.	2008 m.
Finansiniai rezultatai			
Pardavimo pajamos, mln. Lt	1.746,8	1.264,3	1.555,4
Pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA), mln. Lt	245,2	214,8	162,0
Veiklos pelnas, mln. Lt	146,2	117,1	67,6
Pelnas prieš apmokestinimą, mln. Lt	148,9	120,1	73,3
Grynasis pelnas, mln. Lt	159,5	94,8	64,2
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos, mln. Lt	265,6	173,8	227,7
Investicijos, mln. Lt			
Investicijos, mln. Lt	178,5	139,8	123,3
Turtas laikotarpio pabaigoje, mln. Lt	2.709,6	2.551,2	2.529,3
Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje, mln. Lt	2.079,6	1.991,2	1.882,3
Grynoji finansinė skola, mln. Lt	-110,1	-79,2	-77,6
Pelningumo rodikliai			
EBITDA marža, %	14,0	16,9	10,4
Veiklos pelno marža, %	8,4	9,2	4,3
Pelno prieš apmokestinimą marža, %	8,5	9,5	4,7
Grynojo pelno marža, %	9,1	7,5	4,1
Vidutinė turto grąža (ROA), %	6,1	3,7	2,6
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE), %	7,8	4,9	3,4
Panaudoto kapitalo pelningumas (ROCE), %	7,0	5,9	3,6
Likvidumo rodikliai			
Bendrasis likvidumas	1,3	1,3	1,2
Skubaus padengimo koeficientas	1,1	1,1	1,0
Finansų struktūros rodikliai			
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas, %	76,8	78,1	74,4
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas, %	0,3	0,4	0,6
Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas, %	-5,3	-4,0	-4,1

Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	7,41	10,50	9,21
Grynasis pelnas, tenkantis vienai akcijai, Lt	0,34	0,20	0,14
Dividendų išmokėjimo koeficientas, %	75,2	75,0	70,1
Dividendai už ataskaitinius metus, tenkantys vienai akcijai, Lt	0,26	0,15	0,10

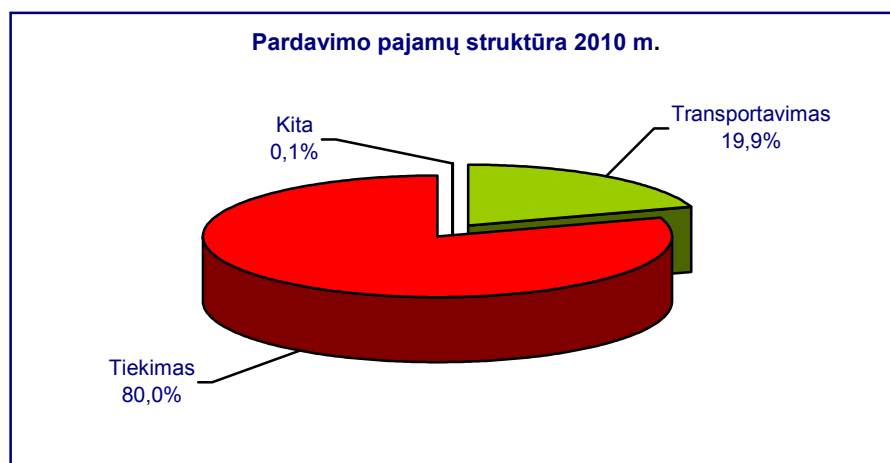
Bendrovės parengtose 2010 m. konsoliduotose finansinėse ataskaitose atsispindi ir dukterinės UAB „Palangos perlas“ finansiniai rezultatai. Žemiau pateikiama AB „Lietuvos dujos“ įmonių grupės (toliau – Grupė) finansinių rezultatų apžvalga.

Pajamos

2010 m. Grupės pajamos, palyginti su 2009 m., išaugo 37,9% (481,1 mln. Lt) ir sudarė 1.751,6 mln. Lt. Didžiąją dalį pajamose (99,7%) sudarė pardavimo pajamos.

Pardavimo pajamų padidėjimą 38,2% sąlygojo ženkliai išaugę gamtinių dujų pardavimai ir atitinkamai išaugusios jų transportavimo apimtys. Dujų tiekimo ir transportavimo apimtys išaugo dėl žemesnės, palyginti su tuo pačiu 2009 m. laikotarpiu, oro temperatūros šildymo sezono metu (ypač sausio ir gruodžio mėnesiais) ir dėl to padidėjusio dujų poreikio šilumos gamybai. Taip pat padidėjo dujų poreikis elektros energijos gamybai uždarius Ignalinos AE.

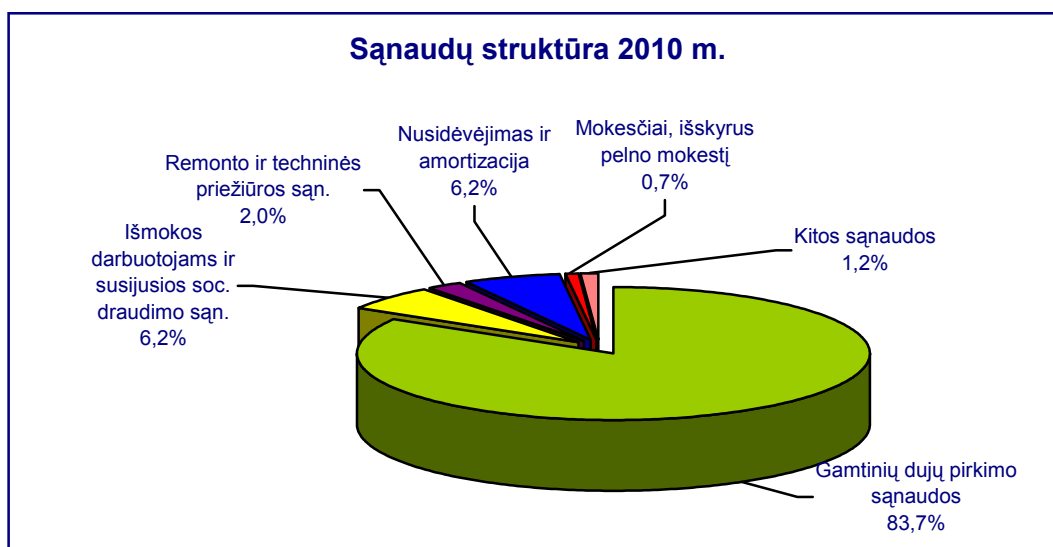
Tiekimo veiklos pajamos, palyginti su 2009 m., augo 46,5%, transportavimo veiklos pajamos padidėjo 12,7%.

Sąnaudos

Grupės sąnaudos, palyginti su 2009 m., išaugo 39,2% (452,0 mln. Lt) ir sudarė 1.605,4 mln. Lt. Sąnaudų augimą nulėmė gamtinių dujų pirkimo sąnaudų padidėjimas 49,1% (442,0 mln. Lt). Šių sąnaudų didėjimą lėmė didesnis parduotas dujų kiekis ir didesnė gamtinių dujų importo kaina. Bendrose sąnaudose gamtinių dujų pirkimo sąnaudos sudaro 83,7%.

Likusios, sąlyginai pastovios sąnaudos 2010 m. sudarė 16,3% visų sąnaudų ir padidėjo 3,9%. Labiausiai didėjo remonto ir techninės priežiūros sąnaudos dėl didesnių šių darbų apimčių, įvertinant esamų dujų sistemų senėjimą bei naujų stambiųjų dujų infrastruktūros objektų įvedimą į eksploataciją. Bendrovėje ir toliau tęsiama griežta išlaidų taupymo ir veiklos efektyvumo didinimo politika.

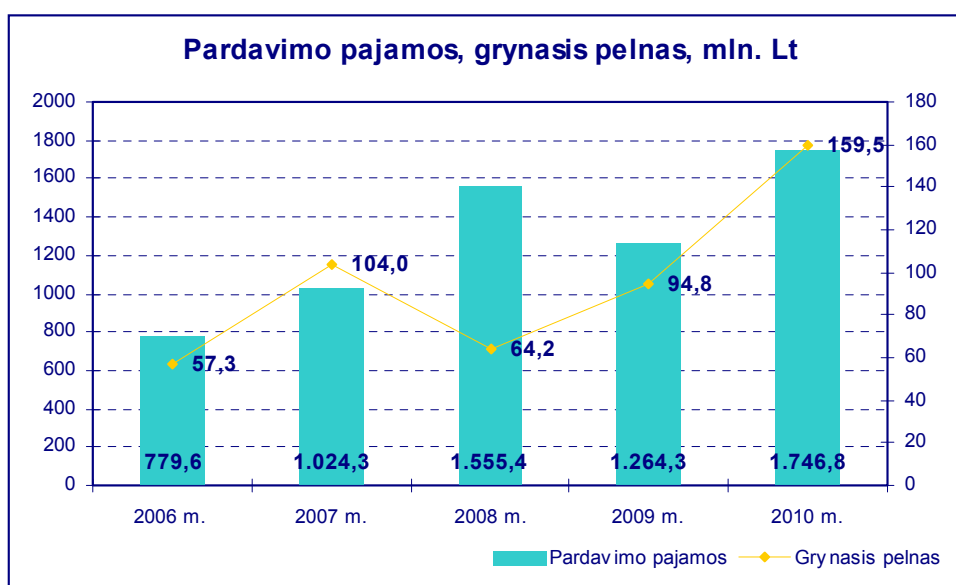

Veiklos rezultatai

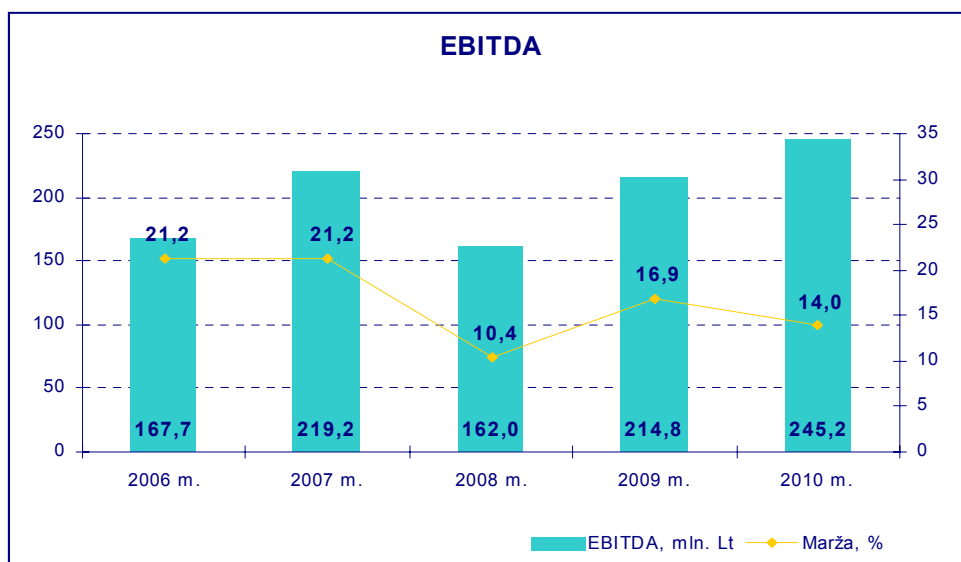
Reikšmingai išaugusios dujų tiekimo ir transportavimo apimtys nulėmė pelno prieš apmokestinimą augimą nuo 120,1 mln. Lt 2009 metais iki 148,9 mln. Lt 2010 metais. Atitinkamai 30,4 mln. Lt (14,1%) padidėjo 2010 m. pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) ir sudarė 245,2 mln. Lt, 2009 m. jis buvo 214,8 mln. Lt.

2010 m. Bendrovė ir toliau daug investavo į dujų sistemų plėtrą ir į sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą. Vien tik pastarųjų dvejų metų investicijos viršijo 300 mln. Lt. 2010 m. finansinėse ataskaitose Bendrovė atspindėjo pelno mokesčio įstatyme numatytą investicijų lengvatą (33,0 mln. Lt), kas ženkliai pagerino finansinį rezultatą. Atitinkamai 2010 m. grynas pelnas, įskaitant pelno mokesčio lengvatą, padidėjo ir sudarė 159,5 mln. Lt (2009 m. – 94,8 mln. Lt). Grynojo pelno augimą taip pat įtakojo mažesnis nei 2009 m. pelno mokesčio tarifas.

Bendrovė yra viena didžiausių mokesčių mokėtojų Lietuvoje, 2010 m. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis buvo 4 didžiausia mokesčių mokėtoja. Per praėjusius 5 metus valstybės ir savivaldybių biudžetams bei Sodrai sumokėta 1,4 mlrd. Lt mokesčių. Iš to skaičiaus dividendų valstybei, kuri valdo 17,7% akcijų paketą, sumokėta 40,0 mln. Lt.

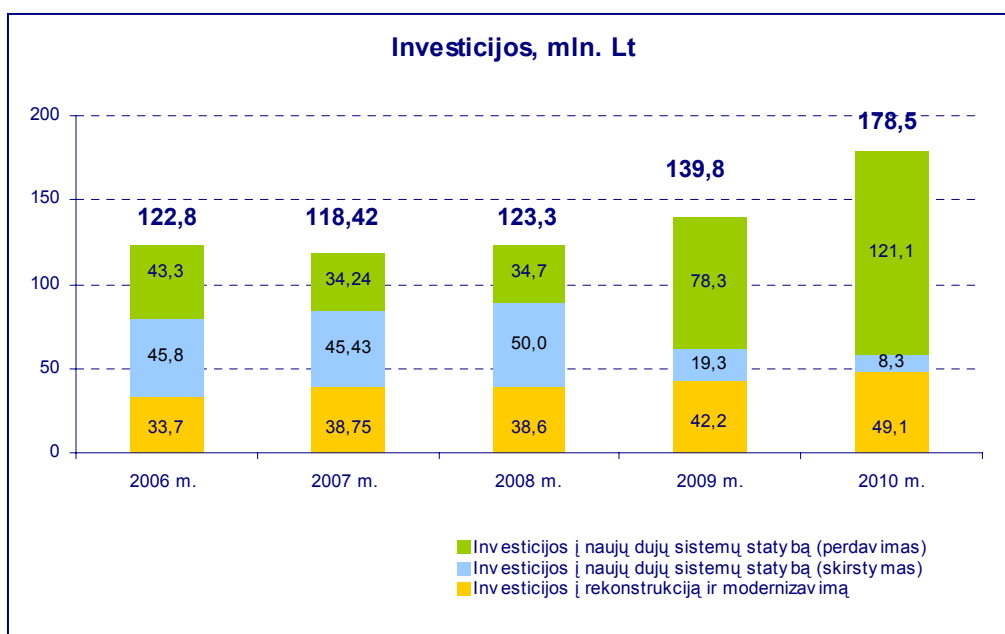

Investicijos

Nuo privatizavimo 2002 m. Bendrovė į naujų dujų sistemų statybą bei sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą jau investavo daugiau kaip 1 mlrd. Lt.

2010 m. Grupės investicijos, palyginti su 2009 m., išaugo 27,7%, arba 38,7 mln. Lt (nuo 139,8 mln. Lt iki 178,5 mln. Lt). Į naujų dujų sistemų statybos objektus investuota 72,5% lėšų, likusi dalis (27,5%) skirta investicijoms į dujų sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą. 2010 m. baigta Jauniūnų dujų kompresorių stoties statyba. Šis Lietuvos Nacionalinėje energetikos strategijoje numatytas objektas buvo didžiausia investicija gamtinių dujų sektoriuje nuo nepriklausomybės atgavimo. Į šį projektą 2010 m. investuota 120,8 mln. Lt (ankstesniais metais – 74,8 mln. Lt).

Turtas

Turto vertė per 2010 m. padidėjo 6,2% (158,4 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 2.709,6 mln. Lt. 2010 m. pabaigoje ilgalaikis turtas sudarė 87,4%, trumpalaikis – 12,6% viso Grupės turto.

Ilgalaikis turtas per 2010 m. padidėjo 3,4% (77,6 mln. Lt) dėl ženklių investicijų į dujų sistemos plėtrą ir esamo turto rekonstrukciją bei modernizavimą. Trumpalaikio turto vertė išaugo 31,0%

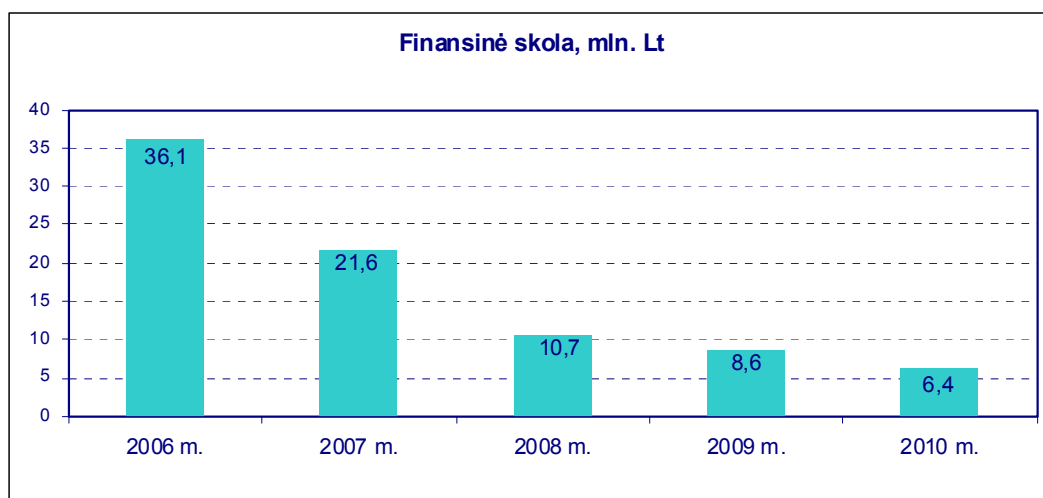
(80,8 mln. Lt) daugiausia dėl didesnių iš pirkėjų gautinų sumų išaugus dujų importo kainai ir dujų pardavimo apimtims metų pabaigoje.

Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai

Grupės nuosavas kapitalas padidėjo 4,4% (88,4 mln. Lt) ir 2010 m. pabaigoje sudarė 2.079,6 mln. Lt. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 76,7% viso Grupės turto.

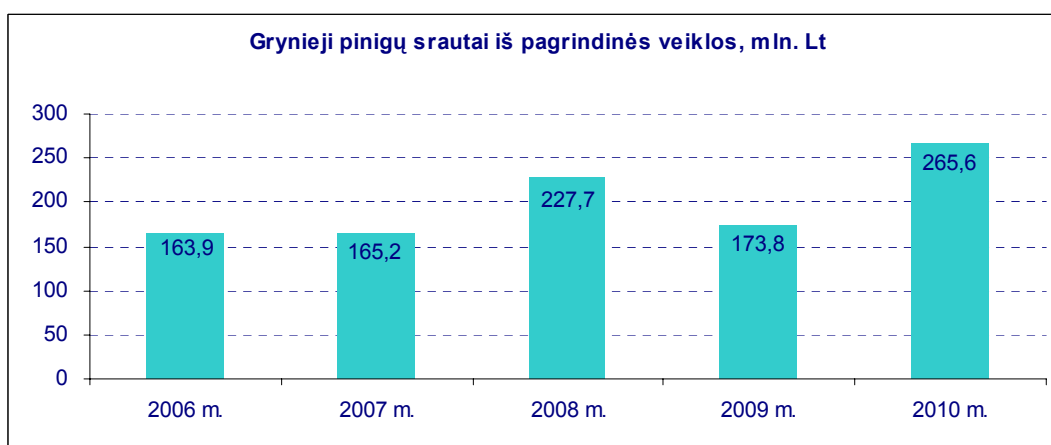
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai padidėjo 12,5% (70,0 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 630,0 mln. Lt. Reikšmingiausią įtaką didėjimui turėjo padidėjusios prekybos skolos, kurias lėmė išaugusi gamtinių dujų importo kaina ir didesni nupirktų gamtinių dujų kiekiai.

Grupės finansinė skola per 2010 m. sumažėjo 25,0% (2,1 mln. Lt) ir laikotarpio pabaigoje sudarė 6,4 mln. Lt.

P pinigų srautai

Grupės grynujų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos padidėjo 91,8 mln. Lt (52,8%) ir sudarė 265,6 mln. Lt.

Daugiau informacijos apie Grupės finansinius veiklos rezultatus atskleista 2010 m. konsoliduotose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA

Pagal Bendrovės veiklos pobūdį ir specifiką daug dėmesio yra skiriama gamtinių dujų vamzdinių diagnostikos, infrastruktūros techninės būklės, aplinkosaugos, rinkos plėtros ir kitų LD vykdomų veiklų tyrimams.

Kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi „GAZ-SYSTEM S.A.“ tiriamos šalių perdavimo sistemų sujungimo galimybės, gauta Europos Komisijos parama šios jungties verslo aplinkos analizės ir galimybių studijai parengti. Kartu su Latvijos dujų kompanija „Latvijas Gaze A/S“ pradėti darbai Lietuvą ir Latviją jungiančių dujotiekių būklei patikrinti diagnostinių zondu pagalba.

Padedant Vokietijos specialistams atlikta magistralinių dujotiekių sistemos katodinės apsaugos sprendinių ekspertizė ir pateiktos rekomendacijos katodinės apsaugos efektyvumui didinti. Lietuvos mokslininkai pasitelkti sulfatus redukuojančių bakterijų aktyvumui šalia magistralinių dujotiekių nustatyti, šalčio poveikiui dujų slėgio regulatoriams įvertinti.

Atsižvelgus į tyrimų rezultatus vykdoma Bendrovės gamtinių dujų sistemų rekonstrukcija ir modernizavimas, rengiami ir įgyvendinami investiciniai rinkos plėtros projektai.

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Planuojama, kad 2011 m. LD perdavimo sistema Lietuvos vartotojams transportuojamų dujų kiekis sudarys apie 3,0 mlrd. m³, t. y. bus panašus, kaip ir 2010 metais.

Per 2011 m. planuojama prijungti apie 1,6 tūkst. naujų vartotojų, tačiau šį skaičių gali pakoreguoti Lietuvos ekonominės situacijos pokyčiai. Bendrovės investicijos į naujų dujų sistemų statybą 2011 m. planuojamos mažesnės negu 2010 m. dėl objektyvių priežasčių – 2010 m. užbaigta didžiausia investicija gamtinių dujų sektoriuje nuo nepriklausomybės atgavimo – pastatyta Jauniūnų dujų kompresorių stotis.

2011 m. planuojama pradėti perdavimo sistemos nuo Šakių iki Klaipėdos atkarpos nuo Jurbarko iki Klaipėdos statybą. Numatoma įgyvendinti tris investicijų projektus, dujotiekių statybos pabaiga – 2012 m. Projektai yra įrašyti į Lietuvos Nacionalinės energetikos strategijos priemonių planus.

Bendrovė ir toliau tęs pradėtus projektus, skirtus veiklos efektyvumo didinimui ir išlaidų optimizavimui. Toliau bus tobulinama valdymo struktūra, įvertinat ES teisės aktų nuostatas. Ypač didelės apimties analizę bei pasekmių vertinimą reiks atlikti siekiant tinkamai pasirengti 3-iojo Energetikos paketo transformavimui Lietuvos sąlygoms bei atitinkamam veiksnių planui parengti.

BENDROVĖS VALDYMAS

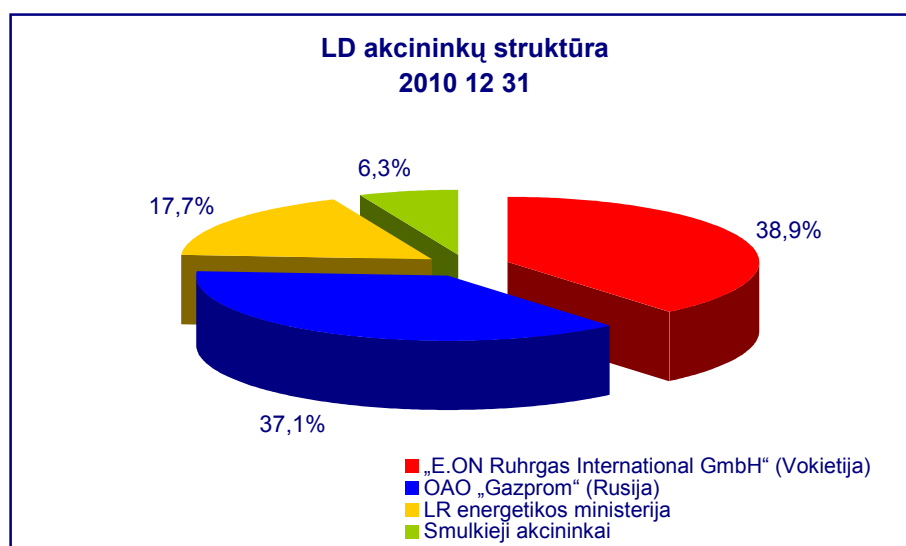
Informacija apie Valdymo kodekso laikymąsi

Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi Valdymo kodekso nuostatų reikalavimų. Su visa informacija galima susipažinti Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt bei Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

Akcininkai ir akcijos

Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 469.068.254 paprastosios vardinės 1 Lt nominaliosios vertės akcijos. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Per 2010 m. nei nominalioji 1 akcijos vertė, nei įstatinio kapitalo dydis, nei acininkų struktūra nesikeitė.

Bendrovės akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės yra vienodos. Pagal LD įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis LD akcininkų susirinkimas.

Akcininkas	Akcijų skaičius, vnt. / dalis įstatiniame kapitale, Lt
„E.ON Ruhrgas International GmbH“ (Vokietija)	182.534.384
ОАО „Газпром“ (Rusija)	173.847.696
LR energetikos ministerija	83.030.367
Smulkieji akcininkai	29.655.807
Iš viso:	469.068.254

„E.ON Ruhrgas International GmbH“ (iki 2010 m. buvo „E.ON Ruhrgas International AG“) – valdymo bendrovė, kuri yra koncerno „E.ON AG“ dalis. „E.ON AG“ yra viena didžiausių pasaulyje elektros, dujų, komunalinių paslaugų bei atsinaujinančios energijos gamybos bendrovė.

ОАО „Газпром“ yra pasaulinė energetikos bendrovė, vykdanči dujų ir kitų angliavandenilių mišinių geologinius tyrimus, gamybą, transportavimą, laikymą, perdirbimą ir pardavimą, taip pat elektros energijos ir šiluminės energijos gamybą ir tiekimą. ОАО „Газпром“ turi didžiausias pasaulyje patvirtintas gamtinių dujų atsargas.

2010 m. gegužės 19 d. LR Vyriausybės nutarimu valstybei priklausantis Bendrovės akcijų paketas patikėjimo teise perduotas valdyti LR energetikos ministerijai. Iki nurodytos datos LD akcijų paketą, priklausantį valstybei, patikėjimo teise valdė VĮ Valstybės turto fondas.

LD savų akcijų nėra įsigijusi ir per 2010 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovę nuosavybės teise valdė 2.640 akcininkų, iš jų dauguma – smulkieji.

Bendrovės akcininkai – „E.ON Ruhrgas International GmbH“, ОАО „Газпром“ ir LR energetikos ministerija – valdo Bendrovės kontrolinį akcijų paketą ir turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime. Tarp minėtų stambiųjų akcininkų yra sudaryta akcininkų sutartis, kurioje numatyti bendri akcininkų tikslai, susiję su Bendrovės veikla bei valdymu. Ši sutartis yra konfidenciali.

Bendrovės akcininkai – „E.ON Ruhrgas International GmbH“, OAO „Gazprom“ ir LR energetikos ministerija – neturi jokių apribojimų dėl akcijų paketo perleidimo, išskyrus tuos, kurie yra numatyti akcijų pirkimo – pardavimo (privatizavimo) sutartyse.

Bendrovės žiniomis, nėra jokių akcininkų tarpusavio susitarimų, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės, išskyrus tuos, kurie yra numatyti akcijų pirkimo – pardavimo (privatizavimo) ir akcininkų sutartyse.

Yra vienas reikšmingas akcininkų susitarimas, kuris pasikeistų arba nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei. Šis susitarimas yra konfidencialus.

Duomenys apie prekybą vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Bendrovės akcijomis yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos yra kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Oficialiajame prekybos sąraše.

Pagrindiniai duomenys apie LD akcijas	
ISIN kodas	LT0000116220
Trumpinys	LDJ1L
Emisijos dydis (vnt.)	469.068.254

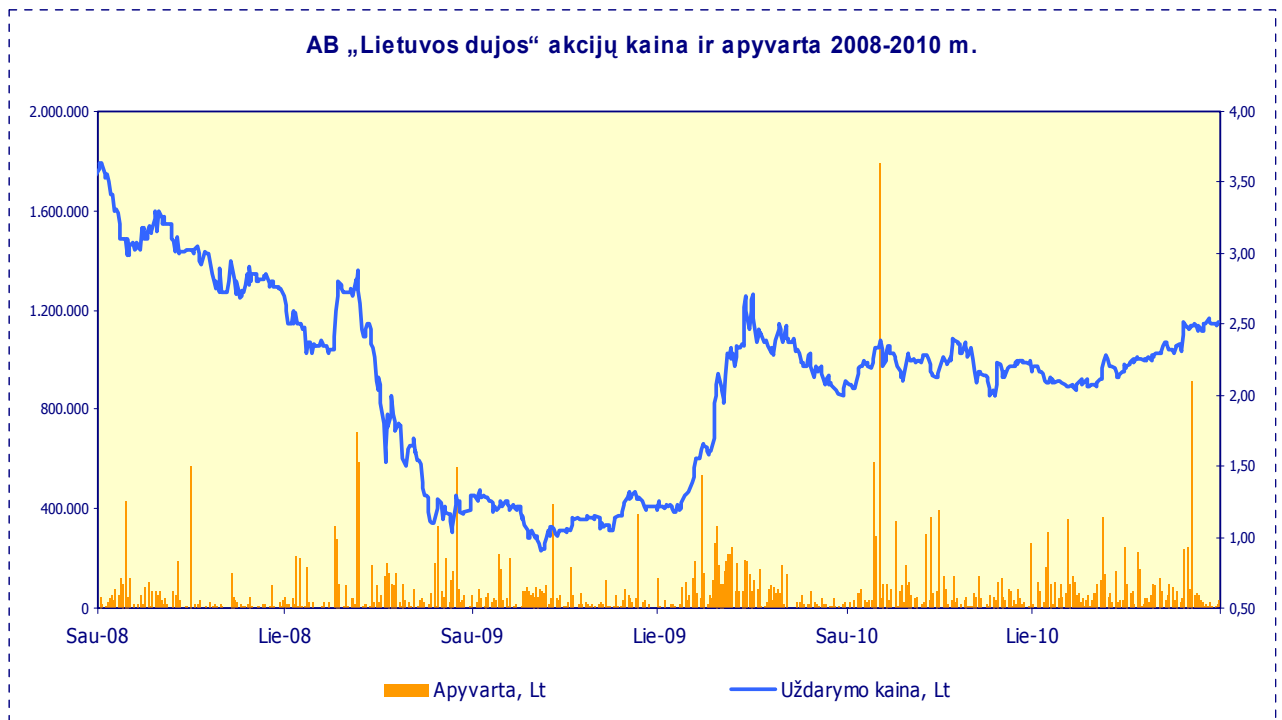
Nuo 2010 m. lapkričio 22 d. NASDAQ OMX Vilnius biržoje vienintele atsiskaitymo valiuta tapo euras. Nuo šios datos biržoje vienos akcijos kaina, prekybos apyvarta ir kiti rodikliai skelbiami ir nustatomi eurai.

Prekybos LD akcijomis apyvarta per 2010 m. sudarė 17,8 mln. Lt (2009 m. – 12,5 mln. Lt), sudarytais sandoriais perleista 7.958.560 (2009 m. – 8.091.695) vienetų akcijų.

2010 m. Baltijos šalių akcijų rinka antrus metus iš eilės augo. Iš trijų Baltijos šalių labiausiai stiebėsi NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių kapitalizacija. Ji didėjo 31,1% (2009 m. – 23,5%), o Bendrovės akcijų kaina didėjo 20,0% (2009 m. – 62,8%). 2010 m. gruodžio 31 d. Bendrovės kapitalizacija sudarė 8,1% visų vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių kapitalizacijos.

Akcijų kainos dinamika NASDAQ OMX Vilnius 2008-2010 m.

	Laikotarpis		
	2010 m.	2009 m.	2008 m.
Didžiausia akcijos kaina, Lt	2,555	2,770	3,650
Mažiausia akcijos kaina, Lt	1,970	0,890	1,010
Svertinė vidutinė akcijos kaina, Lt	2,232	1,550	2,080
Akcijos kaina laikotarpio pabaigai, Lt	2,521	2,100	1,290
Kapitalizacija laikotarpio pabaigai, mln. Lt	1.182,3	985,0	605,1

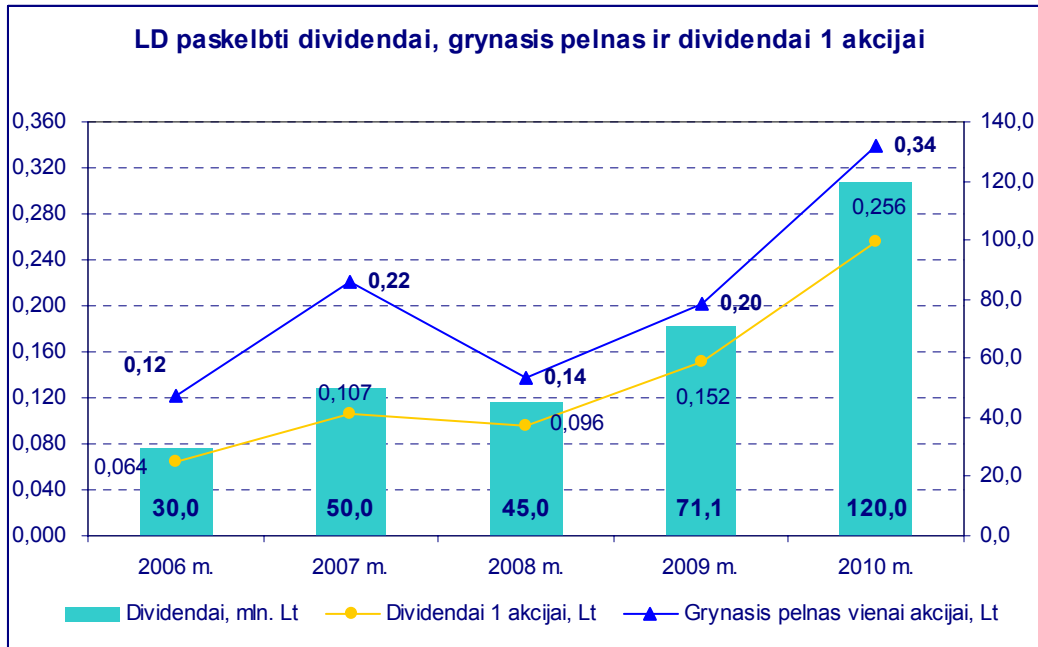

OMX Vilnius indeksas – tai akcijų kainos gražos indeksas, kurį sudaro visos Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamų bendrovių akcijų kainos. Į šį indeksą neįtraukiamos tų bendrovių akcijų kainos, kuriose vienas akcininkas valdo 90% ir daugiau išleistų akcijų. Indeksas atspindi Vilniaus vertybinių popierių rinkos einamąją padėtį ir jos pokyčius.

Dividendai

Pastaraisiais metais Bendrovė laikosi nuoseklios dividendų mokėjimo politikos ir dalį uždirbto pelno skiria dividendams išmokėti. Įvertinant gerus 2010 m. Bendrovės veiklos rezultatus, dividendams skirta 120,0 mln. Lt, arba 25,6 ct 1 akcijai (už 2009 m. buvo skirta 71,1 mln. Lt, arba 15,2 ct 1 akcijai).

Sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2003 m. lapkričio 26 d. LD ir AB bankas Finasta sudarė sutartį dėl Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų.

AB bankas Finasta rekvizitai	
Įmonės kodas	122570630
Finansų maklerio įmonės licencijos Nr.	A087 (išdavė LR Vertybinių popierių komisija)
Buveinės adresas	Maironio g. 11, Vilnius, Lietuva
Telefonas	1813
El. paštas	info@finasta.lt
Interneto tinklalapis	www.finasta.lt

Valdymo struktūra

Bendrovė yra vertikalčiai integruota įmonė. Ji savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių įstatymu, Vertybinių popierių įstatymu, Bendrovės įstatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Nuo 2008 m. sausio 1 d. Bendrovėje yra įgyvendintas funkcinis transportavimo ir tiekimo veiklų atskyrimas.

Lietuvos regionuose veikia penki Bendrovės gamtinių dujų skirstymo filialai – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio.

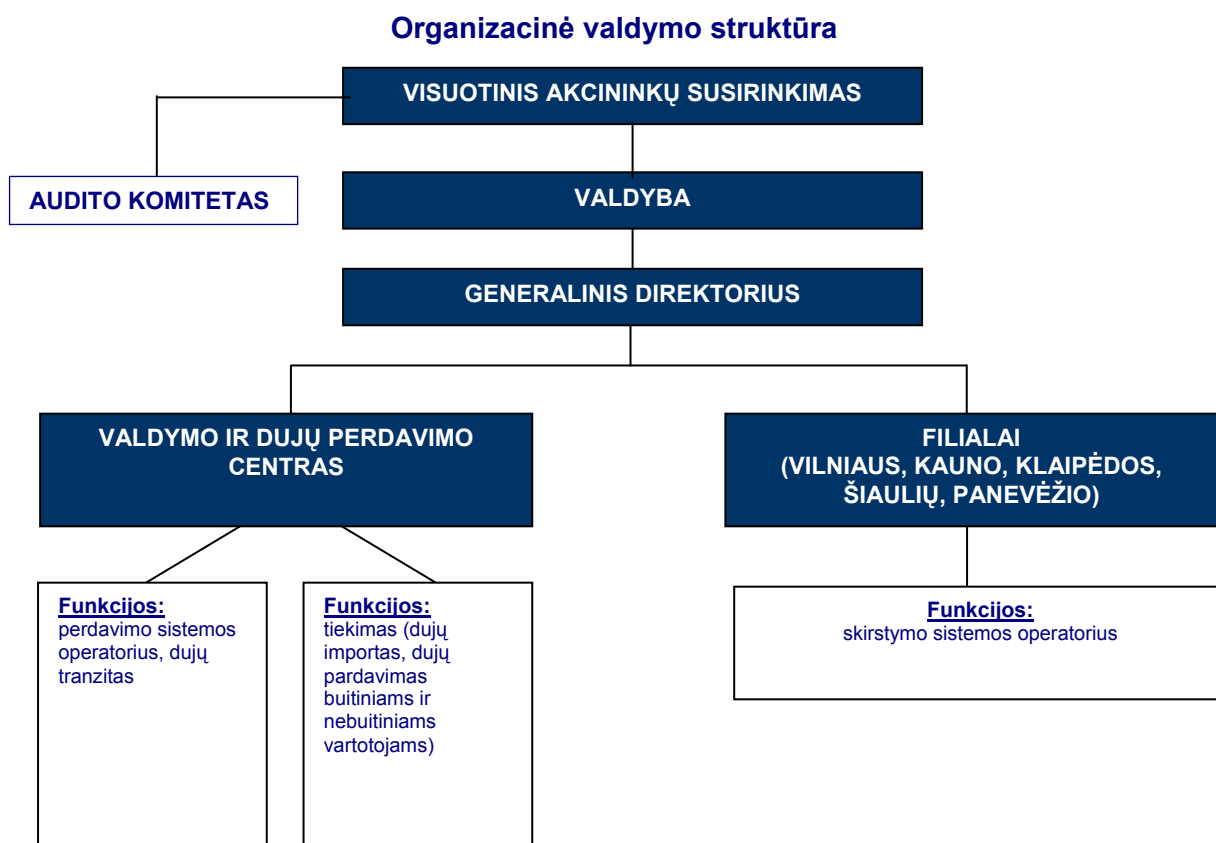
2010 m. balandžio 23 d. akcininkai patvirtino naują LD įstatų redakciją. Nauji įstatai Juridinių asmenų registre įregistruoti 2010 m. gegužės 7 d. Įstatuose numatyta, kad jie gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

Įstatuose numatyti šie valdymo organai:

- valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Įstatuose numatyta, kad Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami trejų metų laikotarpiui Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos pirmininką. Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Valdybos narių įgaliojimai bei vadovo veiklos sritys yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose, išimčių dėl valdybos narių įgaliojimų ir vadovo veiklos sričių, apie kurias reikėtų informuoti papildomai, nėra.

Vadovaujantis Audito įstatymu, nuo 2009 m. Bendrovėje veikia Audito komitetas. Audito komiteto įgaliojimai ir pareigos apibrėžtos šio Bendrovės priežiūros organo sudarymo ir veiklos nuostatuose bei atitinka teisės aktų reikalavimus. Audito komiteto kadencija yra lygi valdybos, pasiūliusios Audito komiteto narius, kadencijai. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos – Bendrovės taikomų apskaitos metodų tinkamumo analizė, išorės audito įmonės nepriklausomumo bei audito proceso stebėjimas, vidaus kontrolės, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizė.

Valdybos sudėtis nuo 2009 m. balandžio 22 d. iki 2010 m. balandžio 23 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Valdybos nariai:			
1.	Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininkas	2007 m. balandis – 2010 m. balandis
2.	Dr. Achim Saul	Valdybos pirmininko pavaduotojas	2008 m. balandis – 2010 m. balandis
3.	Vladas Kazimieras Gagilas*	Valdybos narys	2007 m. balandis – 2010 m. balandis
4.	Kirill Seleznev	Valdybos narys	2007 m. balandis –

			2010 m. balandis
5.	Joerg Tumat	Valdybos narys	2009 m. balandis – 2010 m. balandis

* Atsistatydino nuo 2009 m. liepos 1 d.

Valdybos sudėtis nuo 2010 m. balandžio 23 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Valdybos nariai:			
1.	Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininkas*	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
2.	Dr. Peter Frankenberg	Valdybos pirmininko pavaduotojas*	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
3.	Uwe Fip	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
4.	Kirill Seleznev	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis
5.	Romas Švedas	Valdybos narys	2010 m. balandis – 2013 m. balandis

* Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui.

Valdybos nariams 2010 m. tantjemų išmokėta 490,0 tūkst. Lt, vidutiniškai vienam valdybos nariui – 98,0 tūkst. Lt.

Audito komiteto kadencijos pradžios ir pabaigos duomenys

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Darbovietė	Kadencijos pradžia, pabaiga
Audito komitetas:				
1.	Juozas Kabašinskas	Nepriklausomas narys	UAB „JK GĖRIMŲ NAMAI“, UAB „JKP Namai“, J.Kabašinsko konsultacinė firma	2009 m. balandis – 2010 m. balandis; 2010 m. balandis – 2013 m. balandis
2.	Daiva Petrovienė	Narė	AB „Lietuvos dujos“	2009 m. balandis – 2010 m. balandis
3.	Agnė Žičiūtė	Narė	AB „Lietuvos dujos“	2010 m. balandis – 2013 m. balandis

Administracijos vadovybės kadencijos pradžios ir pabaigos duomenys

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Administracijos vadovybė:			
1.	Viktoras Valentukevičius	Generalinis direktorius	2007 m. balandis – 2010 m. balandis; 2010 m. balandis – 2013 m. balandis
2.	Dr. Joachim Hockertz	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – komercijos direktorius	Nuo 2002 m. liepos 1 d.
3.	Jonas Janiulionis	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – technikos direktorius	Nuo 2002 m. rugsėjo 13 d.
4.	Vladimir Obukhov	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – dujų pirkimo direktorius	Nuo 2004 m. gegužės 3 d.

5.	Giedrė Glinskienė	Generalinio direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji finansininkė	2007 m. balandis – 2010 m. balandis; 2010 m. balandis – 2010 m. gegužė; nuo 2010 m. gegužės 7 d. (neterminuotai)
----	-------------------	--	---

Bendrovės administracijos vadovybei 2010 m. išmokos sudarė 2.411,9 tūkst. Lt, vidutiniškai vienam administracijos vadovybės darbuotojui – 482,4 tūkst. Lt.

Valdymo organų narių dalyvavimas įstatiniame kapitale

Vardas, pavardė	Pareigos	Dalyvavimas emitento kapitale	
		Turima įstatinio kapitalo dalis, %	Turima balsų dalis, %
Valdyba (2010 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininkas	–	–
Dr. Peter Frankenberg	Valdybos pirmininko pavaduotojas	–	–
Uwe Fip	Valdybos narys	–	–
Kirill Seleznev	Valdybos narys	–	–
Romas Švedas	Valdybos narys	–	–
Audito komitetas (2010 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Juozas Kabašinskas	Nepriklausomas narys	–	–
Agnė Žičiūtė	Narė	0,000	0,000
Administracijos vadovybė (2010 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Viktoras Valentukevičius	Bendrovės vadovas – generalinis direktorius	0,013	0,013
Joachim Hockertz	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – komercijos direktorius	–	–
Jonas Janiulionis	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – technikos direktorius	0,001	0,001
Vladimir Obukhov	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – dujų pirkimo direktorius	–	–
Giedrė Glinskienė	Generalinio direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji finansininkė	–	–

Dukterinė įmonė

AB „Lietuvos dujos“ valdo vieną 100% priklausančią dukterinę bendrovę – UAB „Palangos perlas“. Pagrindinės šios įmonės veiklos sritys: viešbučių ir kitos apgyvendinimo bei maitinimo paslaugos, seminarų ir konferencijų organizavimas.

Pagrindiniai dukterinės bendrovės duomenys	
Teisinė – organizacinė forma (įmonės rūšis)	uždaroji akcinė bendrovė
Registavimo data ir vieta	1998 m. sausio 19 d., VĮ Registrų centras
Įmonės kodas	152681177
Buveinės adresas	Gintaro g. 36, Palanga, Lietuva
Telefonas	+370 460 52441
Faksas	+370 460 48250
El. paštas	info@zydrojiliepsna.lt
Interneto tinklalapis	www.zydrojiliepsna.lt

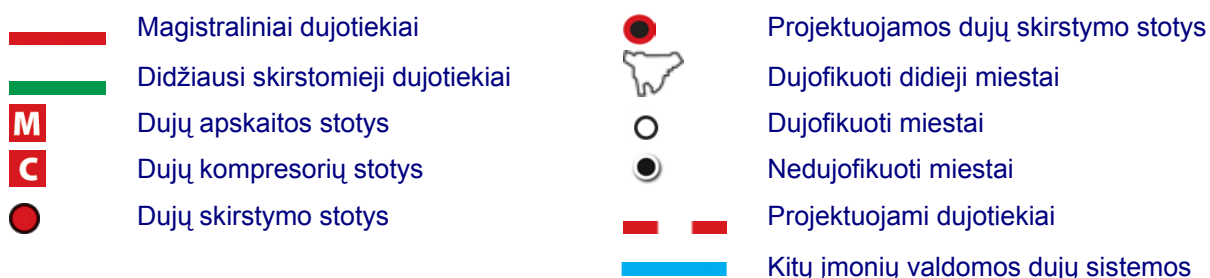
UAB „Palangos perlas“ įstatinis kapitalas per 2010 m. nepakito, jį sudaro 9.703.763 paprastosios vardinės 1 Lt nominaliosios vertės akcijos. Pagal audituotas finansines ataskaitas

2010 m. įmonės nuostolis sudarė 0,2 mln. Lt (2009 m. nuostolis – 0,1 mln. Lt). Vidutinis darbuotojų skaičius 2010 m. buvo 23 (2009 m. – 26).

Susijusių šalių sandoriai

Informacija yra pateikta 2010 m. konsoliduotosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose (26 pastaba).

Bendrovės gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistema

Pagrindinė Bendrovės vykdoma veikla:

- **Perdavimas** – dujų transportavimas tinklu, kurį daugiausia sudaro aukšto slėgio vamzdynai, išskyrus gavybos proceso vamzdynų tinklą ir aukšto slėgio vamzdynų dalį, daugiausiai naudojamą gamtinių dujų vietiniam paskirstymui, siekiant pristatyti jas vartotojams, išskyrus tiekimą.

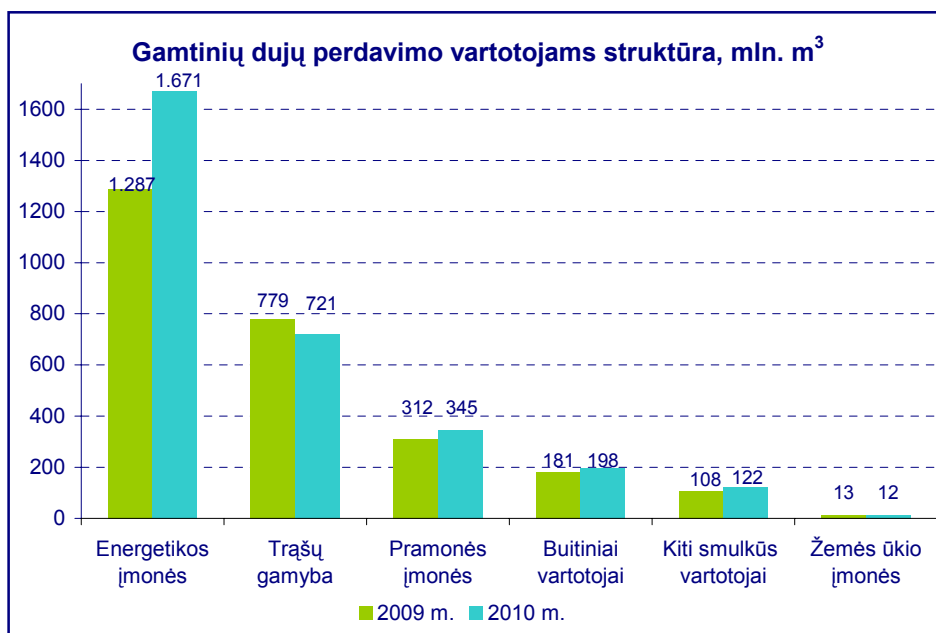
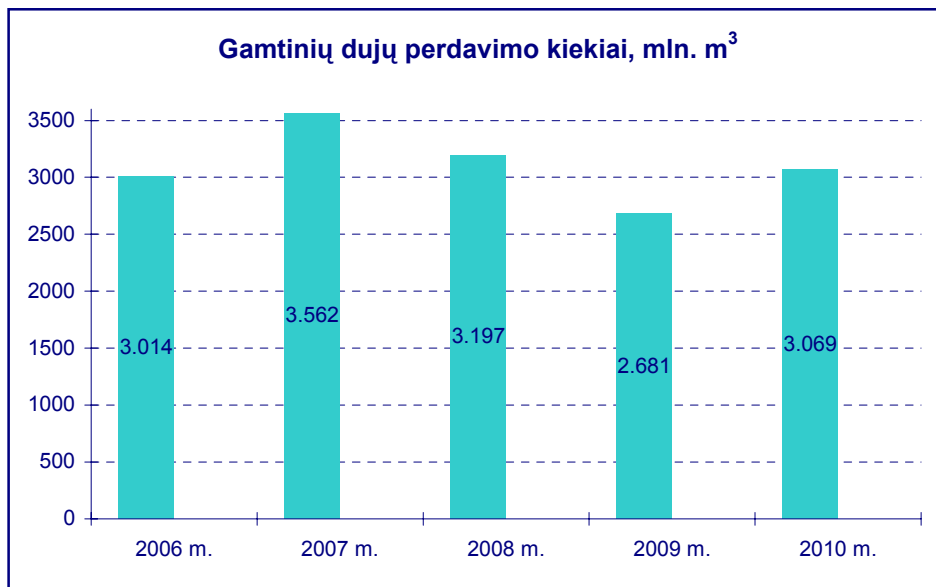
- **Skirstymas** – dujų transportavimas skirstomuoju dujotiekiu, išskyrus tiekimą.

- **Tiekimas** – dujų pardavimas ir (ar) perpardavimas vartotojams bei jų pateikimas į sistemą.

Magistraliniai dujotiekiai	Skirstomieji dujotiekiai	Dujų skirstymo stotys	Dujų apskaitos stotys	Dujų kompresorių stotys
1,9 tūkst. km	8,1 tūkst. km	65	3	2

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

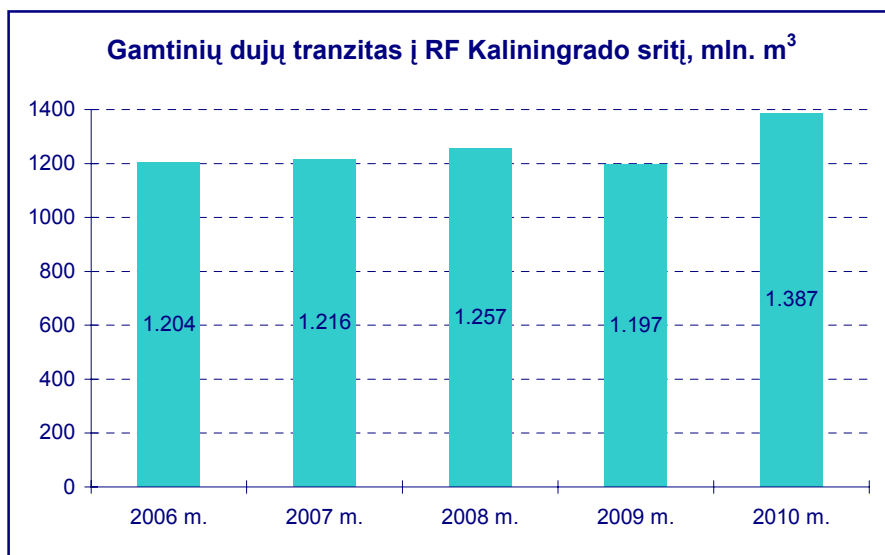
2010 m. gamtinių dujų perdavimo sistema vartotojams transportuota 3.068,8 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2009 m., perduotas gamtinių dujų kiekis padidėjo 14,4%. Išaugusias gamtinių dujų tiekimo ir transportavimo apimtis nulėmė žemesnė, palyginti su tuo pačiu 2009 m. laikotarpiu, oro temperatūra šildymo sezono metu (ypač sausio ir gruodžio mėnesiais) ir padidėjęs dujų poreikis elektros energijos gamybai uždarius Ignalinos AE.

Tranzitas

Tranzitu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį 2010 m. transportuota 1.387,2 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2009 m., tranzito apimtys išaugo 15,9%. 2010 m. pasiektas susitarimas dėl padidintų tranzito apimčių ir palankesnių sąlygų.

Tranzito veiklos turtas ir sąnaudos, vadovaujantis teisės aktais, nuo reguliuojamos perdavimo veiklos atskirti nuo 2005 m. Tranzito veikla neįtakoja gamtinių dujų perdavimo kainų Lietuvos vartotojams.

Investicijos į perdavimo sistemą

2010 m. į naujų dujų perdavimo sistemų statybą ir plėtrą investuota 121,1 mln. Lt, 2009 m. šios investicijos buvo 78,3 mln. Lt.

2010 m. užbaigtas Lietuvos Nacionalinėje energetikos strategijoje numatytas objektas – Jauniūnų dujų kompresorių stotis (DKS) Širvintų rajone. Tai didžiausia investicija gamtinių dujų sektoriuje nuo nepriklausomybės atgavimo. DKS projektavimas pradėtas 2007 m. 2008 m. buvo pasirašyta pagrindinės technologinės įrangos tiekimo sutartis su gamintoju „MAN Diesel&Turbo SE“ (anksčiau „MAN Turbo AG“, Vokietija). 2009 m. pabaigoje pradėti statybos darbai, o 2010 m. gruodžio 22 d. valstybinė komisija pasirašė DKS statybos darbų užbaigimo aktą. Jauniūnų dujų kompresorių stotyje sumontuoti 3 dujų kompresorių agregatai, kita technologinė įranga ir jai priklausantys įrenginiai. Šio objekto statyba yra įtraukta į Lietuvos Nacionalinės energetikos strategijos priemonių planą. Stotis yra strategiškai svarbi užtikrinant reikiama gamtinių dujų tiekimo patikimumą Lietuvos vartotojams, tranzitinių įsipareigojimų vykdymą, plečiant regioninį bendradarbiavimą.

Investicijos į perdavimo sistemos rekonstrukciją siekia 27,7 mln. Lt, 2009 m. – 19,4 mln. Lt. Siekiant skatinti Baltijos šalių vidaus dujų rinkų plėtrą, didinti dujų jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pralaidumą, 2009 m. ketvirtąjį ketvirtį pradėtas vykdyti bendras Lietuvos ir Latvijos projektas, kurio įgyvendinimui patvirtintas 50% ES finansavimas. Projektą planuojama užbaigti 2013 m.

Daugiausia lėšų 2010 m. panaudota magistralinių dujotiekių rekonstrukcijai. Buvo atlikti dujotiekių Ryga – Panevėžys ir Panevėžys – Vilnius čiaupų mazgų pakeitimo darbai. Dėl šios rekonstrukcijos atsirado galimybė tęsti 2009 m. pradėtus dujotiekio valymo darbus ruošiant jį vidaus diagnostikai. Vykdamas dujotiekių pritaikymo vidaus diagnostikai darbus, įrengtos papildomos keturios kontrolinių įtaisų paleidimo – priėmimo kameros: Vilnius – Kaunas, Kaunas – Šakiai dujotiekiuose ir atšakoje į Utenos dujų skirstymo stotį (DSS). Nupirkta įranga, reikalinga magistralinio dujotiekio Ivacevičiai – Vilnius – Ryga septyniems čiaupų mazgams su apvadinėmis linijomis pakeisti. Šių čiaupų mazgų rekonstrukciją planuojama užbaigti 2012 m.

Toliau atliekama DSS rekonstrukcija. Šiuo metu iš 65 dujų skirstymo stočių jau 54 stotys yra naujos arba iš esmės atnaujintos. 2010 m. buvo rekonstruotos Pasvalio ir Rudaminos DSS. Ženkliai padidintas Rudaminos DSS pralaidumas. Padidintas dujų tiekimo patikimumas Vilniaus miestui. 2010 m. pradėta dar dviejų didesnių DSS – Elektrėnų ir Girininkų – pertvarka. Šiuos rekonstrukcijos darbus planuojama užbaigti atitinkamai 2011 m. ir 2012 m.

Panevėžio dujų kompresorių stotyje, kuri veikia nuo 1974 m., modernizuotos technologinio vandens ir elektros tiekimo sistemos, atnaujintos DKS prijungimo prie magistralinio dujotiekio čiaupų pavaros, pradėti kiti atnaujinimo darbai.

2010 m. buvo atliekami dujų perdavimo sistemos apsaugos nuo korozijos, telemetrijos, SCADA ir ryšių sistemų bei matavimo priemonių atnaujinimo darbai.

Perdavimo sistemos eksploatavimas

Siekiant užtikrinti magistralinių dujotiekių darbo patikimumą, efektyvumą ir saugumą, buvo vykdomi suplanuoti remonto bei techninės priežiūros darbai magistralinių dujotiekių saugumui ir patikimumui užtikrinti.

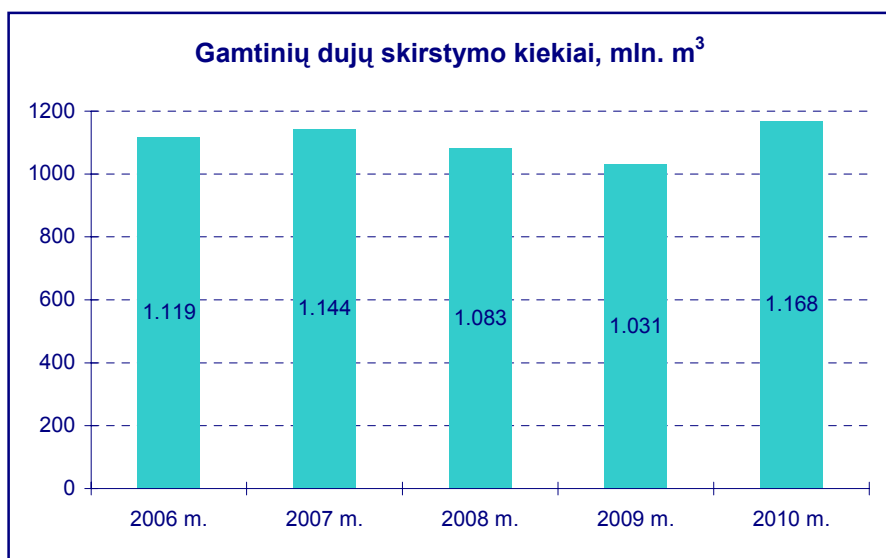
Kartu su „Latvijas Gaze A/S“ buvo tęsiami dujotiekių Ryga – Panevėžys ir Panevėžys – Vilnius valymo ir parengimo vidaus diagnostikai darbai.

Dujotiekyje Vilnius – Kaunas pakeistas čiaupų mazgas, atlikti planuoti dujotiekių izoliacijos remonto, dujotiekių trasos valymo ir kt. darbai.

Buvo atliekami dujų perdavimo sistemos apsaugos nuo korozijos, pastatų ir inžinerinių sistemų remonto darbai, įdiegtos planuotos įrenginių remonto priemonės.

GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

2010 m. Bendrovė skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 1.167,9 mln. m³ gamtinių dujų – 13,3% daugiau negu 2009 m.

Investicijos į skirstymo sistemą

2010 m. į naujų dujų skirstymo sistemų statybą investuota 8,3 mln. Lt, 2009 m. – 19,3 mln. Lt, pastatyta 40,2 km skirstomųjų dujotiekių. Iš viso 2010 m. buvo prijungta 1,5 tūkst. (2009 m. – 2,5 tūkst.) naujų vartotojų. Mažesnę plėtrą sąlygojo šalies statybos verslo sąstingis.

2010 m. investicijos į skirstymo sistemos rekonstrukciją sudarė 6,7 mln. Lt, 2009 m. buvo investuota 7,1 mln. Lt. Daugiausia investuota į skirstomųjų dujotiekių rekonstrukciją – rekonstruota 14,1 km dujotiekių, iš jų 5 km įveriant polietileninius dujotiekus į plieninius.

Dujų reguliavimo punktuose atnaujinta technologinė įranga, stacionarūs dujų reguliavimo punktai keisti į spintinius.

Taip pat buvo atliekami apsaugos nuo korozijos, telemetrijos, SCADA ir ryšių sistemų įrengimo bei matavimo priemonių atnaujinimo darbai.

Skirstymo sistemos eksploatavimas

Bendrovė eksploatuoja 8,1 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. 2010 m. plačiau pritaikytos informacinės technologijos skirstymo sistemų eksploatacijos procesų unifikavimui, siekiant laipsniško perėjimo prie įrenginių būklės ir dujų sistemų eksploatacijos rizikos vertinimo. Buvo atliekamas skirstymo sistemų nuolatinių darbų planavimo ir organizavimo tobulinimas Bendrovės filialuose (parengti unifikuoti darbų vykdymo grafikai, darbų užduotys ir kt. formos).

Dujų sistemų techninio ir technologinio lygmens užtikrinimui atliktas technologinių procesų modernizavimas, pasenusios įrangos keitimas. 2010 m. pasiekta, kad 70% dujų reguliavimo punktų, įrengtų Bendrovės dujų skirstymo sistemose, dirba su nauja technologine įranga.

GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

2010 m. LD gamtines dujas pirko iš OAO „Gazprom“ pagal ilgalaikę (iki 2015 m.) gamtinių dujų tiekimo sutartį.

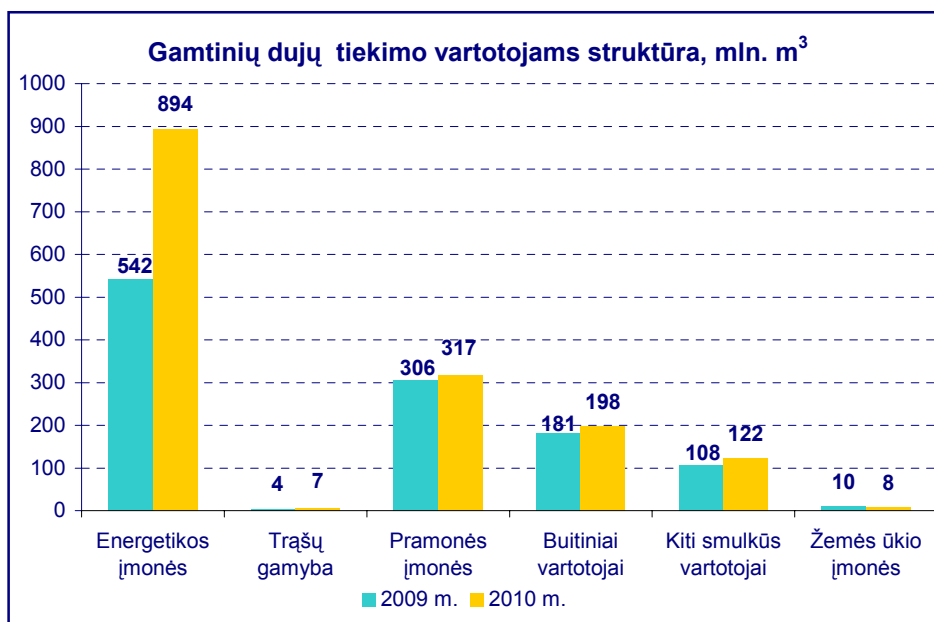
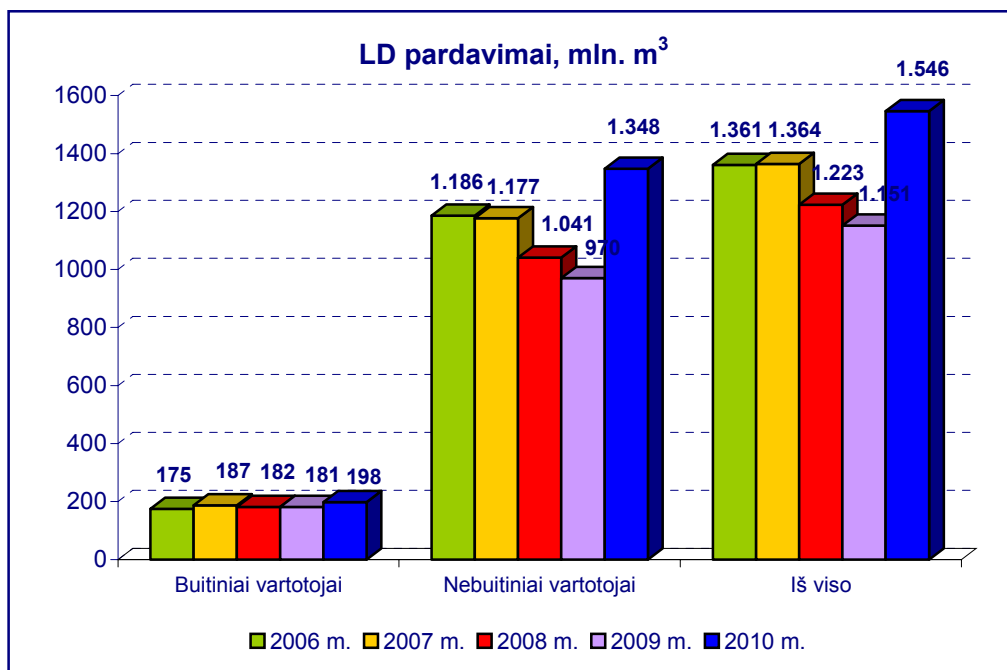
Bendrovė, vykdydama LR vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ reikalavimus, Inčiuokalnio požeminėje dujų saugykloje (Latvijos Respublika) nuo 2008 m. saugo teisės aktais nustatytą gamtinių dujų kiekį buitiniams vartotojams. Šis sukauptas dujų kiekis avarių ar ekstremalių situacijų atveju 2010 m. būtų užtikrinęs nepertraukiamą dujų tiekimą buitiniams vartotojams ne mažiau kaip 30 dienų.

Vartotojai

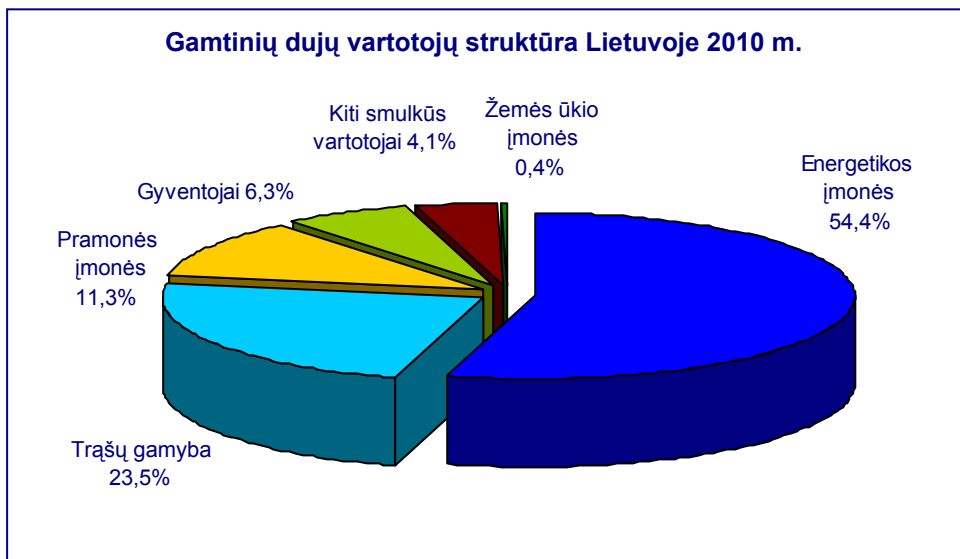
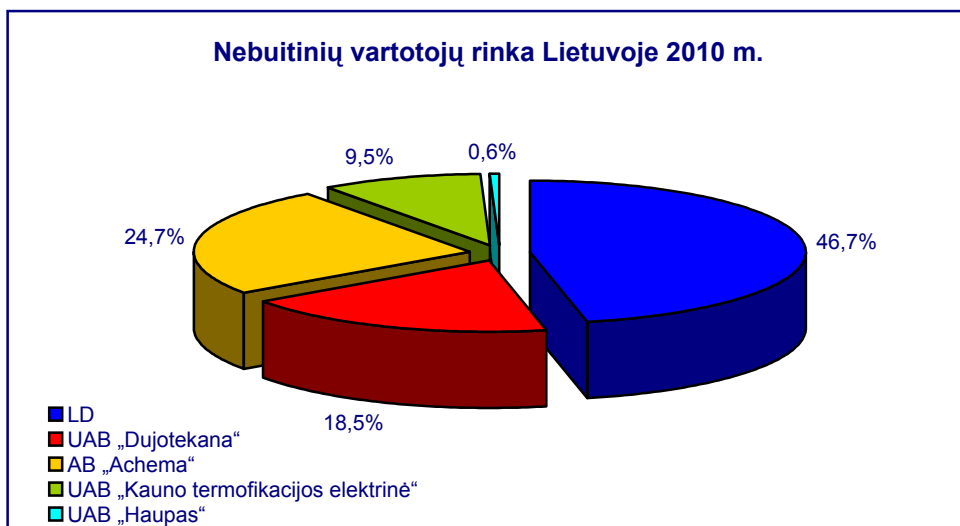
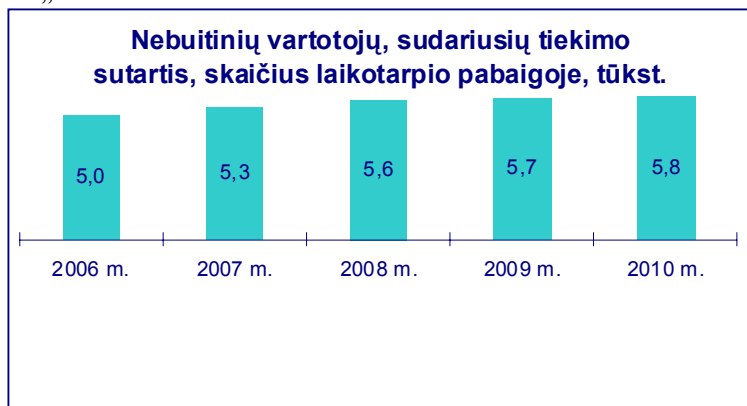
Gamtinių dujų vartotojai skirstomi į buitinius (fiziniai asmenys, perkantys dujas asmeniniams, savo šeimos ar namų ūkio poreikiams) ir nebutinius. Nuo 2007 m. liepos 1 d. visi gamtinių dujų vartotojai tapo laisvaisiais vartotojais ir turi teisę laisvai pasirinkti tiekimo įmonę, tačiau beveik 100% buitinių vartotojų tiekėju yra pasirinkę LD. Nebutinių vartotojų rinkoje LD užimama dalis sudarė 46,7%.

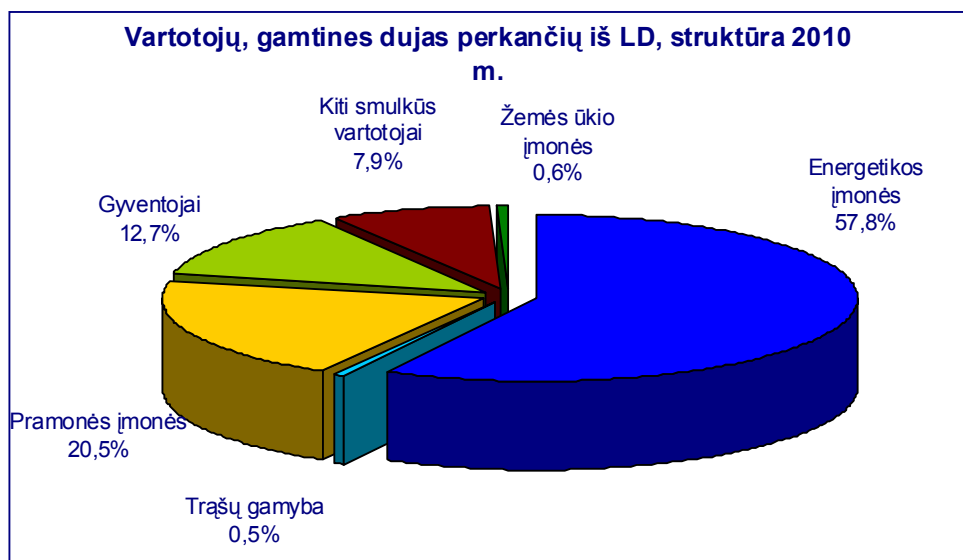
2010 m. LD patiekė vartotojams 1.546,0 mln. m³ gamtinių dujų, arba 34,3% daugiau nei 2009 m., kai patiekta 1.150,9 mln. m³ gamtinių dujų. Nebutiniams vartotojams patiekta 1.348,2 mln. m³, buitiniams vartotojams – 197,8 mln. m³ gamtinių dujų.

2010 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Bendrovė pardavė gamtines dujas 552 tūkst. nebutinių ir buitinių vartotojų.

Klientų aptarnavimas

Vienas svarbiausių Bendrovės keliamų tikslų yra klientų aptarnavimo kokybės gerinimas. Įgyvendindama šį tikslą Bendrovė nuolat peržiūri klientų aptarnavimo procesus, juos efektyvina ir tobulina.

Nuosekliai įgyvendinant klientų aptarnavimo procesų tobulinimo strategiją, LD klientams ir 2010 m. buvo pasiūlyta naujovių:

- 2010 m. vartotojų patogumui buvo prailgintas klientus aptarnaujančių padalinių darbo laikas. Nuo 2010 m. birželio 1 d. ilgesniu, t. y. iki 18.00 val., dirba Tiekimo departamento didžiųjų Lietuvos miestų skyriai ir informaciją trumpuoju telefonu 1894 visoje Lietuvoje teikiantis Skambučių centras.
- 2010 m. rudenį buvo įvykdyta akcija „Įvertink mūsų aptarnavimą“. Pagrindinis akcijos tikslas – įvertinti, kaip Bendrovės darbuotojai aptarnauja klientus, išsiaiškinti teikiamų paslaugų stipriąsias puses ir trūkumus bei klientų pageidavimus. Akcijos rezultatai parodė, kad vartotojai Bendrovės aptarnavimą vertina teigiamai – tokią nuomonę išreiškė didžioji dalis apklaustųjų ir tik 3% turėjo pastabų dėl LD darbo, dalis pateiktų pasiūlymų buvo įgyvendinti veikloje iš karto, kitiems išanalizuoti sudarytos darbo grupės ir jie bus įgyvendinami artimiausioje ateityje. Ši akcija – tęstinė ir bus organizuojama kiekvienais metais.
- 2010 m. antroje pusėje Bendrovė įdiegė naują elektroninę sistemą nebuitiniams vartotojams, pasirašiusiems gamtinių dujų perdavimo – skirstymo sutartis. Sistema vartotojams suteikia galimybę suvartotą dujų kiekį ir gamtinių dujų perdavimo pajėgumų užsakymą pateikti elektroninėje erdvėje, taip pat dujų suvartojimą patikrinti pagal telemetrijos sistemos (jei ji įrengta) pateiktus duomenis, leidžia stebėti suvartoto dujų kiekio, užsakytų perdavimo pajėgumų istorijas, jas atsispausdinti, nebereikia duomenų kaupti popieriniu formatu.
- 2010 m. LD parengė Klientų aptarnavimo sistemą, kurią, apmokius darbuotojus, planuojama baigti įgyvendinti 2011 m. Efektyvaus klientų aptarnavimo numatyta apmokėti daugiau kaip 200 darbuotojų. Klientų aptarnavimo sistemos tikslas – gerinti klientų aptarnavimo kokybę, padaryti Bendrovės vertybes matomas klientams ir užtikrinti tinkamą ir vienodą visų darbuotojų požiūrį į klientų aptarnavimą.

2010 m. atliktas reprezentatyvus visuomenės nuomonės tyrimas parodė, kad LD vartotojai Bendrovės klientų aptarnavimo procesus įvertino palankiai. Į apklausoje dalyvavusių gyventojų

pasiūlymus yra atsižvelgta ir jie yra įgyvendinami. Visuomenės nuomonės tyrimas yra tęstinis, nuo 2009 m. jis atliekamas kartą per metus.

APLINKOS APSAUGA

LD Aplinkos apsaugos politikoje yra įtvirtinusi siekį mažinti Bendrovės nepalankų poveikį aplinkai. Tai Bendrovė sieja su socialine atsakomybe.

Bendrovės vykdomos veiklos neigiamas poveikis aplinkai yra mažas, nes gamtinės dujos – viena iš ekologiškiausių kuro rūšių ir švariausias organinis kuras. Tačiau, kaip ir bet kurios įmonės veikloje, neišvengiamai yra daromas poveikis aplinkai, todėl Bendrovė taiko šiuolaikines taršos prevencines priemones.

Aplinkos apsaugos prioritetinės veiklos kryptys:

- *gamtos apsauga dujų objektų vietose* – gamybiniai objektai, vartotojams tiekiamos gamtinės dujos šildomos šiuolaikiniais aplinką minimaliai teršiančiais prietaisais;
- *gamybinis ir ekologinis saugumas statant ir eksploatuojant dujų objektus* – stengiamasi sumažinti neigiamą įtaką aplinkai;
- *ekologinio saugumo užtikrinimas dujų objektų vietose* – remontuojant, bandant dujų sistemas naudojamos pažangios technologijos, kad kuo mažiau teršalų patektų į aplinką. Bendrovėje įdiegtas kompleksas priemonių panaudotoms eksploatavimo medžiagoms, atliekoms bei nutekamiesiems vandenims surinkti ir utilizuoti. Personalo mokymo procese daug dėmesio skiriama ekologiniam švietimui.

2010 m. Bendrovėje įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema pagal ISO 14001 reikalavimus, o 2012 m. turėtų būti gautas sertifikatas.

Pagal ISO 14001 standarto reikalavimus nėra privaloma, tačiau Bendrovė 2010 m. įdiegė aplinkos apsaugos veiksmingumo rodiklius visoms veiklos sritims, kad galėtų valdyti visus savo aplinkos apsaugos aspektus ir stebėti pažangą visose veiklose.

Kiekvienais metais, atsižvelgiant į nustatytus reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus ir praėjusio laikotarpio aplinkosauginį veiksmingumą, tvirtinami aplinkos apsaugos tikslai, uždaviniai ir programos. 2010 m. buvo patvirtinti ir vykdomi tikslai dėl gamtinių dujų nuotėkio iš dujų sistemų sumažinimo, gamtinių išteklių tausojimo, kraštovaizdžio gerinimo, atliekų rūšiavimo, darbuotojų aplinkosauginio sąmoningumo ir sąžiningumo ugdymo, kvalifikuoto darbų atlikimo, didesnio dėmesio aplinkos apsaugai.

2010 m. parengta nuotolinių aplinkos apsaugos mokymų programa ir jau apmokyta didžioji dalis darbuotojų.

2010 m. baigta statyti ir pradėta eksploatuoti moderni ir mažiau teršianti aplinką Jauniūnų dujų kompresorių stotis Širvintų raj. Nauja stotis atitinka visus Europos Sąjungoje tokiems objektams keliamus saugos, patikimumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Dujų kompresorių agregatuose numatytos papildomos triukšmą mažinančios priemonės: garso slopintuvai dūmtraukiuose, antžeminių vamzdžių triukšmą izoliuojanti danga, specialūs dujų turbinų ir kompresorių apgaubai. Dujų turbinose įrengtos naujos kartos sauso tipo, žemų NO_x emisijų degimo kameros, užtikrinančios mažus teršalų išmetimus. Įdiegta visa eilė kitų priemonių, kad būtų išvengta galimo neigiamo poveikio aplinkai.

Aplinkos taršą mažina ir kiti svarbūs rekonstruoti objektai (2010 m. rekonstruotos Rudaminos ir Pasvalio DSS).

Dėl žemesnės nei įprasta metų vidutinės temperatūros agregatų darbo laikas, jų apkrovimas, paleidimų skaičius padidėjo, todėl išmetamo anglies oksido kiekis didesnis, palyginti su 2009 m., tačiau leidžiamo bendrojo išmetimų kiekio taršos leidimuose neviršija.

Teršalas (tonomis)	2010 m.	2009 m.	2008 m.
CO	26,7	14,0	29,0
NO _x	12,0	12,0	13,8

Dėl dujų sistemos eksploatavimo specifikos ir darbų saugos reikalavimų vykdant darbus nedidelė dalis dujų iš sistemos patenka į atmosferą. Bendrovė, vykdydama savo veiklą, diegia priemones, kad šie kiekiai būtų minimalūs. 2010 m. į aplinką išleisti gamtinių dujų kiekiai padidėjo dėl didesnės statybų ir rekonstrukcijos darbų apimtys.

Apskaityti į aplinką išleisti gamtinių dujų kiekiai (mln. m ³)		
2010 m.	2009 m.	2008 m.
14,0	12,4	13,2

LD, toliau modernizuodama ir eksploatuodama dujų sistemas bei planuodama naujų įrenginių įsigijimą ir statybą, laikysis šiame skyriuje minėtų strateginių aplinkos apsaugos kryptių.

DARBUOTOJAI

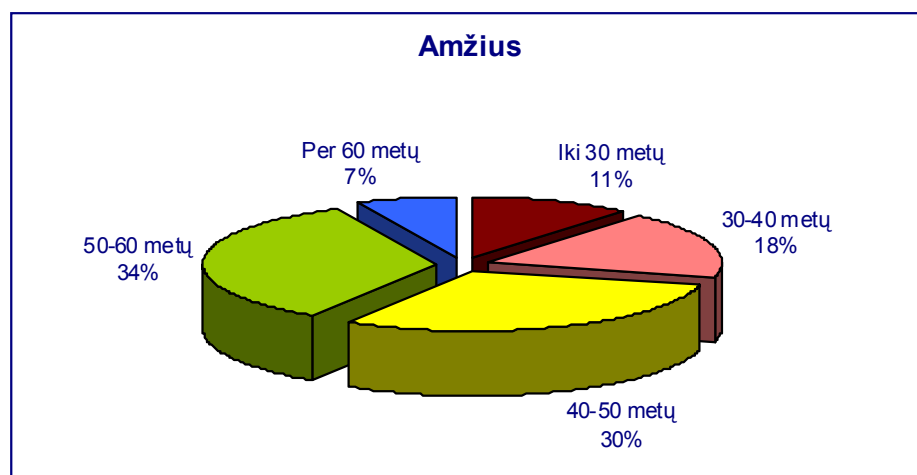
Vidutinis Grupės darbuotojų skaičius

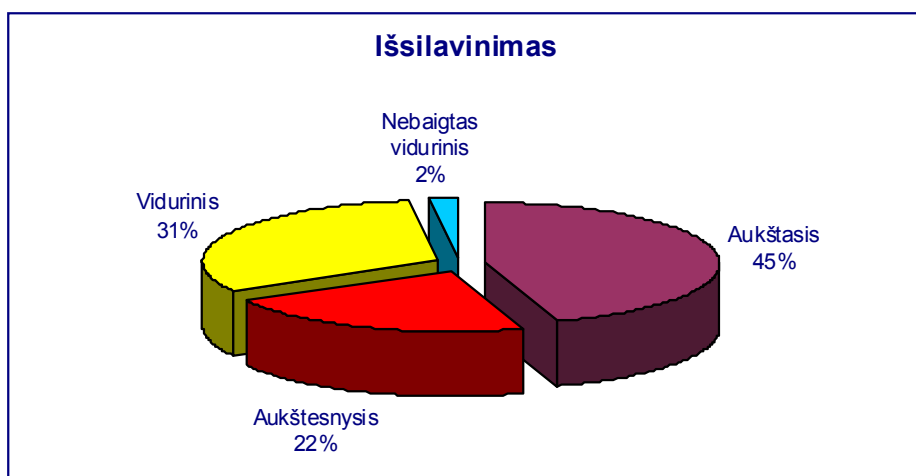
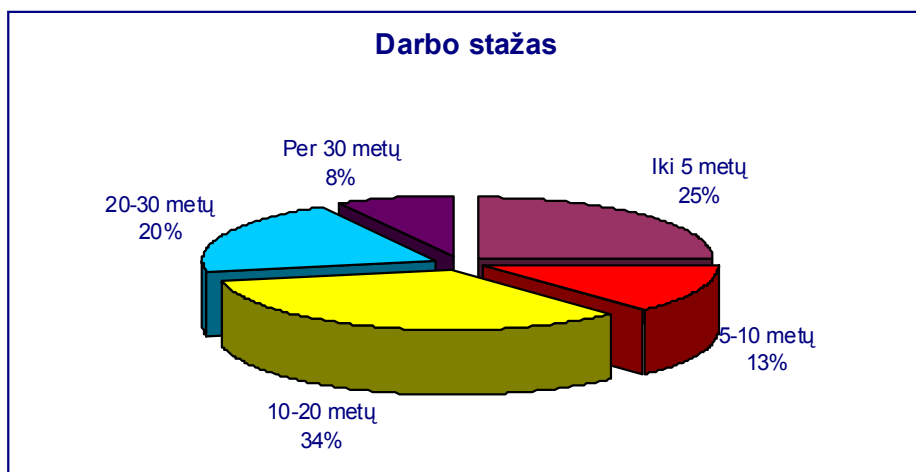
Metai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	Pokytis, palyginti su ankstesniais metais
2009 m.	1.787	-1,9 %*
2010 m.	1.750	-2,1%**

* Palyginti su 2008 m.

** Palyginti su 2009 m.

Grupės darbuotojų vidutinis amžius buvo 44,5 metai (2009 m. – 45 metai), vidutinis darbo stažas – 16,0 metų (2009 m. – 15,8 metų).

Grupės vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes, Lt

Darbuotojai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius, 2009 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt
Vadovaujantysis personalas	140	6.866
Specialistai	986	2.953
Darbininkai	661	2.267
Iš viso:	1.787	3.006
Darbuotojai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius, 2010 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt
Vadovaujantysis personalas	136	8.162
Specialistai	997	3.305
Darbininkai	617	2.583
Iš viso:	1.750	3.428

Siekiant efektyviau valdyti Bendrovės žmogiškuosius išteklius, 2010 m. toliau buvo vykdomas Bendrovės valdymo struktūros optimizavimas.

Siekiant efektyviau įgyvendinti Bendrovės strategiją, pagrindinius tikslus, gerinti darbuotojų motyvaciją bei karjeros planavimą, Bendrovėje įdiegta darbuotojų veiklos valdymo sistema, kuri nuolat tobulinama. Vykdamant darbuotojų atranką Bendrovėje vadovaujama patvirtintomis Darbuotojų atrankos procedūromis ir Naujų darbuotojų adaptacijos aprašu.

LD ypatingą dėmesį skiria tinkamoms darbuotojų darbo sąlygoms sudaryti, užtikrinti rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir socialines garantijas. LD filialuose veikia profesinių sąjungų padaliniai, susivieniję į Lietuvos dujininkų profesinių sąjungų asociaciją. 2010 m. Bendrovės administracija ir profesinių sąjungų atstovai glaudžiai bendradarbiavo, sprenddami aktualius darbuotojų socialinius, kultūros, sveikatingumo ir kitus klausimus, vyko reguliarius vadovų ir profesinių sąjungų atstovų susitikimai. Bendrovėje 2006 m. gruodžio 6 d. pasirašyta kolektyvinės sutarties redakcija (su vėlesniais pakeitimais), galiosianti iki 2011 m. gegužės 28 d.

Darbo sutartyse ir kolektyvinėje sutartyje nėra nustatyta ypatingų teisių ir pareigų, taikomų Bendrovės darbuotojams – nustatytos įprastai praktikoje taikomos teisės ir pareigos.

LD didelis dėmesys skiriamas darbuotojų mokymams ir kvalifikacijos kėlimui. Bendruosiuose mokymuose 2010 m. dalyvavo 511 darbuotojų, profesiniuose ir techniniuose mokymuose – 635 darbuotojai, kituose privalomuose mokymuose – 859 darbuotojai. Iš viso per ataskaitinius metus kvalifikaciją kėlė 92,2% darbuotojų. Jie gilino žinias skolų valdymo, darbo teisės, verslo valdymo sistemų, žmoniškųjų išteklių, energetikos politikos srityse, tobulino specialiąsias kompetencijas. Ypatingas dėmesys šiais metais buvo skiriamas bendravimo įgūdžių tobulinimui ir klientų aptarnavimo gerinimui.

Siekiant pritraukti į Bendrovę besimokantį jaunimą, bendradarbiauta su Vilniaus Gedimino technikos universitetu, Kauno technologijos universitetu, kitomis aukštosiomis mokyklomis. Dalyvauta renginiuose „Karjeros dienos“ aukštosiose mokyklose, taip suteikiant studentams daugiau informacijos apie LD veiklą ir jos vystymą, strategiją, tikslus. 2010 m. Bendrovėje patvirtintas Studentų praktikos atlikimo tvarkos aprašas, kurio paskirtis – taikyti vienodus principus studentų priėmimui į profesinę praktiką LD.

Bendrovės darbuotojai aktyviai dalyvauja visuomenės socialiniame gyvenime. Keletą metų iš eilės organizuojamos kraujo donorų dienos, kuriose aktyviai dalyvauja Bendrovės darbuotojai. Taip pat jau trečius metus darbuotojai kartu su šeimos nariais tvarko Kuršių nerijos gamtą.

PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Bendrovė yra šių organizacijų narė:

- Lietuvos dujų asociacija (www.dua.lt), LD generalinis direktorius Viktoras Valentukevičius šios asociacijos prezidentas nuo 2008 m. birželio 16 d.
- Asociacija „Eurogas“ (www.eurogas.org). Tai nevyriausybinė nepelno organizacija, jungianti Europos dujų kompanijas ir skatinanti jų bendradarbiavimą, taip pat sprendžianti Europos valstybių ir ES energetikos struktūrų klausimus, susijusius su dujų verslu, ir formuojanti viešąją nuomonę. LD jos narė nuo 2009 m. sausio 1 d.
- Baltijos jūros regiono magistralinių dujotiekių bendrovių asociacija „Baltic Gas“ (www.balticgas.org). Šios asociacijos narė – nuo 1999 m. Nuo 2006 m. LD atstovas yra šios asociacijos valdybos narys. „Baltic Gas“ – Baltijos jūros regiono bendrovių asociacija, Baltijos regione propaguojanti gamtines dujas, siekianti plėtoti integruotą šio kuro naudojimo rinką, mažinti gamtinių dujų verslui išskylančias nekomercinio pobūdžio kliūtis.
- Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje (www.ahk-balt.org).
- Stambiausių ir aktyviausių investuotojų į Lietuvos ekonomiką asociacija „Investors' Forum“ (www.investorsforum.lt).

Bendrovė nėra vienos iš nurodytų asocijuotų struktūrų narių kapitale nedalyvauja.

Asociacijų „Eurogas“, „Baltic Gas“ bei Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų (AHK) narė „E.ON Ruhrgas International GmbH“ bei asociacijos „Baltic Gas“ narė OAO „Gazprom“ kiekviena atskirai turi daugiau kaip 5% Bendrovės akcijų.

2010 m. toliau vyko nuolatiniai trijų Baltijos valstybių dujų bendrovių – LD, „Latvijas Gaze A/S“ ir „Eesti Gaas AS“ – vadovų ir specialistų susitikimai sprendžiant bendrus Baltijos šalių regiono gamtinių dujų saugaus ir patikimo tiekimo uždavinius. LD ir „Latvijas Gaze A/S“ vykdo bendrą projektą „Lietuvos ir Latvijos dujų jungties pralaidumo padidinimas“, kuris buvo inicijuotas dar 2009 m. Šiuo projektu siekiama padidinti gamtinių dujų jungties tarp dviejų šalių sistemų pralaidumą, pasiekti didesnę Baltijos šalių dujų sistemų tarpusavio integraciją ir sudaryti sąlygas Baltijos šalių gamtinių dujų rinkos sukūrimui bei pasiruošimui integracijai į bendrą ES gamtinių dujų rinką. Nuo 2009 m. vyksta intensyvus bendradarbiavimas su Lenkijos gamtinių dujų

sistemos operatoriumi „GAZ-SYSTEM S.A.“. LD ir Lenkijos bendrovė vykdo tiriamojo pobūdžio darbus dėl dujotiekio, sujungiančio Lenkiją ir Lietuvą, statybos. Abiejose įmonėse sudarytos darbo grupės, kurios atsako už bendradarbiavimą atliekant reikiamas analizes. Europos Komisija 2010 m. pabaigoje priėmė sprendimą dėl dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos verslo aplinkos analizės ir galimybių studijos finansavimo.

RĖMIMO PROGRAMOS

Bendrovė turi aiškiai nustatytus prioritetus, tapdama partnere įvairiuose visuomeniniuose projektuose. LD dalyvauja, jei:

- gerinama socialiai jautrių visuomenės grupių gyvenimo aplinka;
- vykdomi projektai, susiję su Lietuvos paveldo išsaugojimu;
- tai – ilgalaikiai kultūros projektai;
- bendruomenės sveikatinimo projektai;
- Lietuvos vardo garsinimas užsienyje.

2010 m. LD parėmė daugiau kaip 70 įvairių įstaigų, organizacijų ar jų projektų. 2010 m. LD reikšmingai prisidėjo, skatindama įvairias bendruomenių iniciatyvas:

1) Miestų bendruomenių švenčių rėmimas: VŠĮ Pažaislio muzikos festivalis (parama, Kauno m. organizuojant XV Pažaislio muzikos festivalį), Birštono kultūros centras (parama, Birštono m. organizuojant tarptautinį džiaz festivalį „Birštonas 2010“), VŠĮ Jūros šventė (parama, Klaipėdos m. organizuojant renginį „Jūros šventė 2010“), Anykščių raj. savivaldybės administracija (parama, Anykščių raj. Niūronyse organizuojant šventę „Bėk bėk žirgeli“) ir kt.

2) Kūrybiškų, aktyvių vaikų ir jaunimo rėmimas: VŠĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (parama per LTV kanalą transliuojamam projektui „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“), Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (parama projektui „Misija Sibiras 2010“) ir kt.

3) Parama visuomenės sveikatos gerinimui: VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos (parama Šeimos medicinos centro veiklos gerinimui), VŠĮ Vilniaus gimdymo namai (parama, atliekant gimdymo namų patalpų dalinį remontą), Lietuvos širdies asociacija (parama, gydytojų profesinio tobulinimuisi programų parengimui).

4) Sporto bendruomenių rėmimas: VŠĮ Nacionalinis automobilių klubas (parama, pirma kartą Vilniaus m. organizuojant masinę dviračių šventę miesto bendruomenei „Velomaratonas“), Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (parama, Lietuvos sportininkų pasirengimui 2014 m. vyksiančioms žiemos olimpinėms žaidynėms), Lietuvos olimpinis sporto centras (parama, Lietuvos sportininkų pasirengimui 2012 m. vyksiančioms vasaros olimpinėms žaidynėms), VŠĮ Šarūno Marčiulionio krepšinio akademija (parama, vykdant jaunųjų krepšinininkų ugdymo programą), Lietuvos sporto draugija „Žalgiris“ (parama, įgyvendinant draugijos 2010 m. sporto renginių programą), Lietuvos teniso sąjunga (parama, organizuojant pasaulio komandinio čempionato Deviso taurės lauko teniso mačą tarp Lietuvos ir Slovėnijos nacionalinių vyrų rinktinių), Lietuvos moterų krepšinio lyga (parama, moterų krepšinio lygos veiklai) ir kt.

5) Socialiai remtinių bendruomenių atstovų ir vaikų globos namų rėmimas: Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“ (parama, vaikų globos namų vykdomai veiklai), Lietuvos spec. kūrybos draugija (parama, organizuojant jaunųjų neįgaliųjų muzikos atlikėjų konkursą-festivalį „Perliukai“), VŠĮ vaikų paramos centras „Pastebėk mane“ (parama vaikams, gyvenantiems skurdžiose šeimose), VŠĮ Mažoji gubija (parama jaunimo su negalia ugdymo bei lavinimo programai), Asmenų su psichine negalia klubas „Dvasinė šiluma“ (parama klubo vykdomai veiklai) ir kt.

6) Meno ir kultūros atstovų rėmimas: Valstybinis Kernavės kultūrinis rezervatas (parama, organizuojant festivalį „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“), VŠĮ Lietuvos spaudos fotografų klubas (parama, organizuojant kasmetinę parodą „Lietuvos spaudos fotografija 2010“), Lietuvos dailininkų sąjunga (parama, Pervalkoje organizuojant edukacinį tapybos plenerą), VŠĮ Rašytojų klubas (parama, Anykščiuose organizuojant rašytojo A. Drilingos kūrybos vakarą) ir kt.

7) Lietuvos paveldo išsaugojimo rėmimas: VšĮ Modernaus meno centras (parama Literatų g. Vilniuje atgaivinimo projektui), VšĮ Leidykla „Artlora“ (parama, išleidžiant knygos „Didžioji Lietuva“ trečiąjį tomą), VšĮ Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos (parama, išleidžiant knygos „Lietuvos karžygiai“ III tomą), Lietuvos dailės muziejus (parama, organizuojant ikonografijos „Žalgirio mūšis“ parodą), Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondas (parama, sukuriant edukacinį filmą „Knygnešys“), A.Baranausko ir A.Vienuolio – Žukausko memorialinis muziejus (parama, Anykščiuose įkuriant pirmąjį Lietuvoje angelų muziejų), Vilniaus dailės akademija (parama, Rygos nacionaliniame dailės muziejuje organizuojant tarptautinę parodą „Baltų menas“) ir kt.

8) Religinių bendruomenių rėmimas: Ariogalos Šv. Arkangelo Mykolo parapija (parama, vykdant parapijos namų statybą), Šeduvos Švč. Kryžiaus Atradimo parapija (parama, atliekant bažnyčios vidaus remonto darbus), Širvintų Šv. Arkangelo Mykolo parapija (parama Šv. Arkangelo Mykolo skulptūrai pastatyti), Naujamiesčio Šv. apašt. evang. Mato parapija (parama bažnyčios atstatymo darbams po buvusio gaisro), Panevėžio vyskupijos Caritas (parama, atliekant patalpų dalinį remontą bei jų vykdomai veiklai).

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Vykdydama atsakingą verslą Bendrovė akcentuoja aplinkosaugą, žmogaus teises ir Bendrovės darbuotojų teises, ekonomikos vystymosi skatinimą ir aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime. Strateginiuose LD dokumentuose apibrėžiamas siekis būti socialiai atsakinga įmone – prisijungimas prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą numatytas generalinio direktoriaus patvirtintuose Bendrovės strateginiuose tiksluose. LD jau dabar dalyvauja Lietuvos Nacionalinio atsakingo verslo įmonių tinklo veikloje populiarinant įmonių socialinę atsakomybę (ISA).

Atsakingai vykdydama savo veiklą, Bendrovė šiuo metu koncentruojasi į įprastai vykdomų procesų peržiūrą, tam tikrų konkrečių sričių vidinį auditą. Bendrovėje nuolat konsultuojamasi su tarptautiniais partneriais ir vykdomi įvairūs aplinkosaugos, darbuotojų motyvacijos didinimo, naujų darbuotojų atrankos skaidrumo, dalyvavimo bendruomenės veikloje projektai, kurie detaliau atskleisti kituose Konsoliduotojo metinio pranešimo skyriuose.

Siekdama gauti objektyvius ir reprezentatyvius savo klientų ir įvairių visuomenės grupių LD veiklos įvertinimus, Bendrovė kasmet atlieka reprezentatyvią visuomenės nuomonės apklausą. Tyrimo metu užduodami klausimai apie įmonės veiklą, atsakomybės ribas, įtaką visuomenėje, efektyvų arba ne bendruomenės rėmimą. Įvairių visuomenės grupių atsakymai ir jų analizė formuluoja užduotis LD veiklos tobulinimui.

Už 2010 m. pasiektus rezultatus ISA srityje Bendrovė pateikė paraišką dalyvauti Nacionaliniame atsakingo verslo apdovanojime, kurį globoja Jungtinių Tautų atstovybė Lietuvoje, LR socialinės apsaugos ir darbo bei LR ūkio ir aplinkos ministerijos.

NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

Akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir NASDAQ OMX Vilnius listingavimo taisyklių 24.5 punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	AB „Lietuvos dujos“ plėtros strategija ir tikslai yra apibrėžti vidaus dokumentuose pagal atskiras veiklos kryptis. Bendrovė atnaujina plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organų veikla sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą kaip numatyta Bendrovės įstatuose, 2004 m. kovo 24 d. akcininkų sutartyje, sudarytoje tarp VĮ Valstybės turto fondo, Rusijos OAO „Gazprom“ ir Vokietijos kompanijos „Ruhrgas AG“ (nuo 2004 m. liepos 1 d. pavadinimas pakeistas į E.ON Ruhrgas International AG, o nuo 2010 m. sausio 28 d. pavadinimas E.ON Ruhrgas International GmbH) (toliau – Akcininkų sutartis), ir kituose Bendrovės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba nesudaroma siekiant glaudesnio valdybos bei vadovo bendradarbiavimo, efektyvesnio bendrovės valdymo, greitesnio priimtų sprendimų įgyvendinimo.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo	Taip	Bendrovės valdymo organai yra valdyba ir vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Bendrovės akcininkų nuomone, tai yra pakankamas ir efektyvus vadovo atliekamų funkcijų priežiūros būdas. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžtas bendrovės įstatuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei vadovo darbo sutartyje, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių

atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.		įstatyme (toliau – Akcinių bendrovių įstatyme).
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštaruja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Pagal bendrovės įstatus bendrovės kolegialų valdymo organą – valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyba kartu atlieka ir objektyvią bei nešališką bendrovės vadovo veiklos priežiūrą, periodiškai išklausdama vadovo pateikiamą informaciją svarbiausiais bendrovės veiklos klausimais. Kaip numatyta Akcininkų sutartyje, į valdybą po 2 savo kandidatus siūlo OAO „Gazprom” ir „E.ON Ruhrgas International GmbH” ir vieną kandidatą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu siūlo LR energetikos ministerija. Šiai Akcininkų sutarčiai 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 22 pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išpareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kausti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovė teikia informaciją laikydamasi Akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 3.2 punkto
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti	Taip	Žiūrėti komentarus prie 3.1 ir 4.6 punktų

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.		
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Taip	Kaip numatyta Akcininkų sutartyje, į valdybą po 2 savo kandidatus siūlo OAO „Gazprom“ ir „Ruhrgas AG“ ir vieną kandidatą LR Vyriausybės sprendimu siūlo LR energetikos ministerija. Bendrovės valdybos sudarymas priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai ir nepriklausomas narys gali būti išrenkamas tik tuo atveju, jei visuotiniame akcininkų susirinkime gauna pakankamą akcininkų balsų skaičių. Visi bendrovės valdybos nariai atitinka vieną arba du Kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;	Taip	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis),</p>		
--	--	--

<p>vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	Taip	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Taip	

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą

<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina Bendrovės metinį pranešimą, analizuoja ir vertina Bendrovės metines finansines ataskaitas, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su patvirtintu metiniu pranešimu teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus pateiktas ketvirtines ataskaitas apie Bendrovės ūkinės veiklos rezultatus.
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai,</p>	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tarnėmos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tarnėmas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tarnėmomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>		<p>veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis LR audito įstatymu bei 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimu Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ Bendrovėje yra</p>

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamai ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>		<p>sudarytas Audito komitetas. Skyrimo ir Atlyginimų komitetai nesudaryti, jų funkcijas vykdė valdyba. Audito komiteto teisės ir pareigos apibrėžtos Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatuose, patvirtintuose visuotinio akcininkų susirinkimo.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>		
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p> <p>Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Taip	Audito komitetą, vadovaujantis 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ nuostatomis, sudaro 2 nariai.
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto
<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto

<p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto

<p>organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis LR audito įstatymo bei 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ nuostatomis Bendrovėje yra sudarytas Audito komitetas. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos: Bendrovės taikomų apskaitos metodų tinkamumo analizė, vidaus kontrolės, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizė, išorės audito atlikimo, audito įmonės nepriklausomumo stebėjimas ir kitos LR teisės aktuose nustatytos audito komitetų funkcijos.</p>

<p>sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė</p>		
--	--	--

laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovės veiklą, o tuo pačiu ir Bendrovės valdybos veiklą, teisės aktų nustatyta tvarka vertina Bendrovės akcininkai.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbiningą atmosferą posėdžio metu.	Taip	
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį	Taip	

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>		
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	Neaktualu	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos.
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	Taip	
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	Taip	
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹³. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	Ne	Pagal LR akcinių bendrovių įstatymą ir bendrovės įstatus sprendimą dėl svarbių sandorių sudarymo priima Valdyba.
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	Taip	
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių</p>	Taip	

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, išigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>		
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletinį.</p>	Taip	
<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	Neaktualu	Atsižvelgiant į bendrovės akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	Taip	
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	Taip	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys</p>	Taip	

jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.		
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniiniu ar dalykiniu interesu.	Taip	
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovės atlyginimų politika viešai neskelbiama, nes to nenumato Lietuvos Respublikos įstatymai. Bendrovės atlyginimų politika nustatoma atsižvelgiant į padėties šalies darbo rinkoje analizės rezultatus.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>išmokų politiką;</p> <p>9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <p>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</p> <p>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Neaktualu	Bendrovės darbo apmokėjimo tvarka šiuo metu nenumato kintamojo atlyginimo dalies mokėjimo.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto

duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.		
8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	
8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žiūrėti komentarus prie 4.6 ir 8.1 punktų
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovė netaiko atlyginimo bendrovės akcijomis
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	Pagal Bendrovės įstatus direktorių atlyginimo nustatymo klausimus sprendžia Valdyba.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.17 punkto
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl	Ne	Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų.

<p>atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>		
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos išipareigojimams pagal skatinimo schemas</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.19 punkto

<p>įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>		
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei asocijuotų vartotojų organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimanč svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>		
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>		
<p>X principas: Informacijos atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei,</p>	<p>Taip</p>	

<p>kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p> <p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p>Taip</p>	
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta tinklalapyje www.dujos.lt</p>
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p> <p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>Taip</p>	<p>Nepriklausoma audito įmonė atlieka įmonės ir konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų auditą bei įvertina metinio pranešimo atitikimą finansinėms ataskaitoms.</p>

11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.	Taip	Bendrovės audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Audito komiteto rekomendaciją.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Audito įmonė iš bendrovės gauna pajamas už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas, kurios neprieštaruja audito įmonės nepriklausomumo reikalavimams, nustatytiems Lietuvos Respublikos Audito įstatyme ir Lietuvos Respublikos VPK norminiuose aktuose. Audito įmonė kasmet informuoja Audito komitetą apie bendrovei suteiktas ne audito paslaugas.